

Montreālas Latviešu
Biedrības

ZINOTĀJS

ISSN 0227 - 2423

1993. GADA JANVĀRIS

MONTREALA, KVEBEKĀ

44. GADA GĀJUMS

Nr. 1. (526.)

45

Montreālas Latviešu Biedrība

1948 - 1993

Jaungada vēlmes

1993. gadā lai mums dod:

- * Mieru—pasaulē, ģimenē un personīgi.
- * Labu gribu, ne savtīgumu.
- * Pārdomas, ne līdzskriešanu.
- * Atjaunotu skaistuma, daiļuma izjūtu.
- * Augšanu no pārdzīvojumiem, nevis baudu no pirkumiem.
- * Saprast kā varam pienest, piedalīties, palīdzēt, pabalstīt, pušķot—nevis pliki pirkt, ņemt un laisties.
- * To mazo 'vēl', lai varam godam pabeigt, un pabeigt labi. To pašu 'vēl' aizdot tam, kam pabeigšana aizķeras.
- * Vienlīdzību. Nesagaidīt, ka par mūsu izvēlēm būs atbildīgs un maksās cits.
- * Katru dienu: pazemību, pieklājību, pateicību. Mazāk to 'es'. Vairāk to 'mēs'.
- * Mazāk banālo, piedauzīgo; vairāk gaišo, jautro, pārdomājamo.
- * Dziļāk, ne plašāk. Paliekoši, ne garāmejojot.
- * Katrā mājvietā—sīku, sīkstu kultūras uguntiņu. Lepnumu uz to. Lepnuma nodošanu tālāk.
- * Latviskākus bērnus.
- * Pieķeršanos.
- * Darbus, ne vārdus.
- * Vairāk ideju, mazāk pavēļu.
- * Atšķirīgo, oriģinālo, ne mietpilsonību un bara domāšanu.
- * Milzu, strauju nepacietību ar prasto, meliem, neuzticību, viltošanu, sīku zaglību, nevižību, vienaldzību.
- * Mazāk runāšanu, čivināšanu, bļaušanu, vairāk dziedāšanu.
- * Dziesmu svētkus bez frakām. Svētkus—dziesmai.
- * Vairāk pūles un enerģiju ienaidnieku apkarošanai, kā brāļu un māsu.
- * Visur kvalitāti: mantās, pakalpojumos, attiecībās, audzināšanā, organizācijās, bet visvairāk—valodā un cilvēkos.
- * Rietumu 'kultūru', kas ir vairāk, kā 'produkts'. Pieprasīt šī produkta pamatīgu revidēšanu.
- * Mūzikā—atkal saprotamus vārdus un saistošas melodijas.
- * Humoru. Inteliģentu, dzelīgu humoru.
- * Latviešu diasporā—vairāk profesionālo, mazāk mazvērtīgo. Vairāk oriģinālo, mazāk atmiņas un tirdziņus.
- * Trimdas dzīves un literatūras mantojuma pilnīgu sakopšanu un pārņemšanu Latvijā.
- * Katrā diasporas pulcēšanās vietā—Jāņus, kuros latviski nerunājošie nepiedalās, un ir mīļi aicināti neierasties.
- * Emigrāciju uz Latviju, nevis no Latvijas.
- * Trimdas izdziedāšanu un Latvijas iedziedāšanu.
- * Ekonomijas atveseļošanos—bet tā, ka neizputinām savējo un neizmaņtojamvājos.
- * Pasaules gangsteru, teroristu, neo-fašistu, pārkristītu komunistu, mafiosu, barvežu, bijušo slepenpolicistu un iekšlietu ministriju darbinieku saistīšanu uz mūžu nopietnos ceļu būves projektos.
- * Sprici pret prastu huliganismu. Arī tādas ceļbūvju brigādes.
- * Brīvu cilvēku nesaraujamu solidaritāti ar vēl nebrīviem. Nost bodītes, kas principu vietā liek peļņu. Brīvu cilvēku un ideju satiksmi.
- * Pasaules tīklošanu.
- * Atmodinātu, atbildīgu presi un televīziju.
- * Aizliegumu to pašu sludinājumu pārraidīt vairāk, kā reizi dienā. Aizliegumu traktēt bankrotējušas politiskas, vai ekonomiskas idejas. Kāpinātu un publisku stulbā izsmiešanu.
- * Stulbuma nodokli: stulbumā pieķertus pilsoņus, stulbas organizācijas un valdības par katru pierādītu gadījumu iemaksā soda naudu vides aptīrīšanas fondā.
- * Katrā konstitūcijā—pilsoņiem tiesības atsaukt deputātus.
- * Turpat—pilsoņiem pamattiesības, kuras valdība, policija un birokrati nevar aizskārt.
- * Visiem kandidātiem: obligātu inteliģences pārbaudi.
- * Tādus vadoņus, kādus esam pelnījuši un pieļāvuši.
- * Latviju—latviešiem. No krievu armijas aktīviem un atvaļinātiem, militaristiem, birokrātiem, bijušiem čekistiem, mafijas, migrantiem, iedzimtiem un iekļīdušiem spekulantiem galīgi atbrīvotu, patiesi neatkarīgu Latviju.
- * Demokrātiski ievēlētu, stingri latvisku Latvijas valdību, tāpat visas rajonu un vietējās valdības.
- * Pamatīgu Latvijas vides un tikumu ārstēšanu.
- * Mazāk taktiku, vairāk stratēģiju; mazāk 'sadali', vairāk ražošanu; ne izmantošanu, bet radīšanu. Latvijai—veselīgu, atšķirīgu, spirtu patstāvību.

Un katru dienu ikvienam:

- * Sīkus triumfus.
- * 25-0 stundu.

Juris Mazutis
1993. gadā ieejot

CANADA

PRIME MINISTER · PREMIER MINISTRE

Mila and our children join me in extending our warmest wishes to each of you for a joyful and festive holiday season.

This time of year offers Canadians an opportunity to gather with friends and family to celebrate the good will and promise that the season holds and to reflect on the blessings we share.

It is my hope that, as Canadians gather to rejoice in this festive spirit, we will pause to consider our many accomplishments together and our vast potential as a nation immeasurably enriched by the diversity of its people.

My family and I wish you and yours a memorable and happy celebration, as well as good fortune in the coming year.

Mila et les enfants se joignent à moi pour vous souhaiter de très heureuses fêtes.

Cette période de l'année offre aux Canadiens et Canadiennes l'occasion de se réjouir entre parents et amis du climat d'espoir et de bonne volonté qui règne en cette saison. Elle nous permet aussi de penser aux bienfaits dont nous sommes comblés.

En ce temps de joyeuses retrouvailles, je formule le vœu que nous nous arrêtions un instant pour réfléchir à nos nombreuses réalisations communes et aux immenses possibilités de notre pays, formidablement enrichi par la diversité de sa population.

Nous vous souhaitons à tous, ainsi qu'à vos familles, des fêtes mémorables et une année marquée par la chance et le succès.

OTTAWA
1992

HOUSE OF COMMONS
CHAMBRE DES COMMUNES
CANADA

Leader of the Opposition
Chef de l'Opposition

It is a great pleasure
to extend my warmest good wishes for
the festive season.

The holidays are a time for giving,
for reflection,
and for loved ones to gather and renew
the treasured bonds of family and friendship.

It is at this special time that prosperity is
most enjoyed
and want most keenly felt.

Please remember the less fortunate --
the poor, the homeless,
the sick and the elderly.
We cannot let them down.

Once again, I hope the 1992 festive season
finds you and yours happy,
safe and healthy.

And may you enjoy a prosperous 1993.

C'est avec plaisir que je vous offre
mes meilleurs voeux du temps des fêtes.

Cette période de l'année invite
à la générosité et à la réflexion.
Elle donne à tous l'occasion de célébrer
entre parents et amis.

Cette incomparable période de réjouissances
sera, pour certains, le pire moment de l'année.

Je vous prierais de ne pas les oublier --
les pauvres, les sans-abri, les malades
et les personnes âgées.

Nous ne devons pas les abandonner.

Je vous souhaite de vivre d'heureuses fêtes
dans la sécurité. Je vous offre,
à vous et votre famille, mes meilleurs voeux de santé
et de prospérité pour 1993.

Jean Chrétien

Dear Friends:

It gives me great pleasure to wish all of you and your families peace, joy and friendship in the New Year.

This was a year in which we marked the 125th anniversary of Canadian Confederation. The celebrations for this milestone in our history gave us all an opportunity to think about what being Canadian means to us in a very personal sense.

It was an opportunity to reflect on the things that unite us as Canadians — a respect for our cultural diversity, a belief in community and equality, a commitment to safeguard our fundamental rights and freedoms and, most of all, a commitment to each other.

My Department of Multiculturalism and Citizenship will continue to promote these common values and to ensure that every Canadian has a chance to help build this country's future, without discrimination and with a sense of partnership and belonging.

More than ever, this special season is a time for all of us to enjoy being together and to continue the task of renewing this country in strong and positive ways. This is essential to our future and to our country's prosperity.

Let us look to 1993 as a year marked by peace and goodwill among Canadians — a year when we share our appreciation of how fortunate we are to be citizens of this great country.

My best to you all.

Gerry Weiner

KRISTĪGĀ DEMOKRĀTIJA EIROPĀ un LATVIJĀ

Politiskā kustība ar kristīgās mācības pamatprincipiem ir dzimusi Eiropā pagājušā gadsimta beigās un divdesmitā gadsimta sākumā. Ārpus Eiropas, it sevišķi Dienvidamerikas valstīs, tā sāka veidoties tikai pēc Otrā pasaules kara. Bet centrs un galvenais dzinējspēks visām kristīgi politiskajām kustībām vienmēr atradies Eiropā.

Kristīgās demokrātijas politisko programmu pamatā ir fundamentālās kristietības patiesības, kas veido sākumpunktu politiskai darbībai, un tā ir balstīta uz kristīgām normām un vērtībām, uz kristīgo redzējumu, uz personību un sabiedrību. Kristīgās partijas skatījums ir atšķirīgs no liberāļu un sociālistu mācībām. Tas vienmēr ir bijis skaidrs un noteikts. Liberālisms patur vienmēr idejas, kam ir individuālisma tendences, pārstāvējot galvenokārt tautas turīgo slāni, turpretī kristīgie demokrāti patur pamatā stipru sociālo doktrīnu, kas balstas uz kristīgām vērtībām attiecībā uz personu, kura pati par sevi ir integrēta kopienā, ko saista solidaritāte. Tāpēc kristīgi demokrātiskā partija ir arī tautas partija, kas aptver visus tautas slāņus; tai jākalpo visai kopienai. Šī nostāja attiecībā uz personību, kopienu un solidaritāti kristīgos demokrātus atšķir arī no sociālisma ar marksistisku izcelsmi. Šķiru cīņas vietā kristīgie demokrāti kā tautas partija cenšas līdzsvarot visu intereses, radīt mierīgu sadarbošanos, draudzību, izvairoties no kolēktivisma, kas vienmēr ir bijis sociālisma tendence.

Kristīgie demokrāti smeļ savu kristīgo personālismu no Žāka Maritēna (Jacques Maritain), kurš ir viens no XX gadsimta pazīstamākiem kristīgiem filozofiem. Viņš vienmēr ir aiztāvējis ikkatras personas vērtību pret visiem totalitārismiem, kuņi ir gribējuši to nomākt šinī gadsimtā. Internacionālā plāksnē, kristīgie demokrāti cenšas palīdzēt konkrēti celt mieru starp tautām — brīvībā, taisnībā un solidaritātē, respektējot tautu pašnoteikšanās tiesības, etnisko un minoritāšu, kā arī pamatnācijas likumīgās tiesības.

Vadoties pēc partijas pamattēzēm, kristīgie demokrāti tūlī pēc Otrā pasaules kara sāka attīstīt visaptverošu darbību visas Eiropas ietvaros, un jau 1947. gadā Šodfontēnā

(Chaufontaine) Beļģijā radīja viņu pirmo internacionālo organizāciju Eiropas apjomā. Šai jaunai kristīgo partiju kustībai bija vēsturiska loma Eiropas kopienas radīšanā un izveidošanā. Lai veidotu vienotu Eiropu, kristīgie demokrāti sastrādājās savā starpā bez aizspriedumiem. Tādā garā arī notika franču-vācu izlīgšana, kas bija nepieciešama, lai radītu Eiropas kopdarbības priekšnoteikumus. Tas bija divu kristīgo demokrātu: Šūmaņa (Francija) un Adenauera (Vācija) vēsturiskais panākums. Ir nenoliedzami, ka pēc Otrā pasaules kara sagrauto Eiropu no gruvežiem pacēla tādi izcili valsts vīri, kristīgie demokrāti, kā Konrads ADENAUERS Vācijā, Aleide de GASPERI Itālijā un Roberts ŠŪMANS Francijā. Tie parādījās uz pasaules politiskās arēnas kā Dieva sūtīti un tieši šo vīru prātos atausa grandiozā gadu simtu ideja kopš Kārļa Lielā laikiem par Apvienoto Eiropu. Romā parakstīja šo līgumu, kas pārveido visu Eiropu par neiedomājami spēcīgu vienību kā ekonomiski tā kulturāli. Un pāri visam radot miera svētītu jaunu Rietumu Eiropu.

Arī šodien kristīgās demokrātijas kustība ir vislielākais politiskais spēks Beneluksa valstīs (Beļģija, Nīderlande un Luksemburga), kur kristīgie demokrāti veido valdību un to vada. Viņi piedalās arī Šveices un Austrijas valdībās. Eiropas kopienas veidošanā kristīgo demokrātu partijas spēlē izšķirošo lomu. Eiropas parlamentā tās darbojas kopīgi, apvienojušās zem nosaukuma: EIROPAS TAUTAS PARTIJA. Patreiz Eiropas parlamenta prezidents ir Dr. Egons Klepšs (Klepsch) no Vācijas kristīgo demokrātu ūnijas.

Kristīgas partijas pastāvēja pirms kara arī Centrālā Eiropā un Baltijas valstīs, bet kara laikā un pēc kara to darbība tika aizliegta. Daudzi šo partiju vadītāji un atbalstītāji aizgāja moku ceļu uz cietumu, uz Sibīriju vai tika nošauti. Vienai daļai izdevās nokļūt Rietumos vai ASV. Šeit viņi izveidoja 1950. gadā Ņujorkā organizāciju: Centrālās Eiropas kristīgi demokrātiskā savienība.

Šodien, pēc komunistu diktatūras sabrukuma, Latvijas kristīgie demokrāti tik negaidīti ir nostādīti fakta priekšā, ka tiem, tāpat kā pēc Pirmā pasaules kara, atkal ir jāpalīdz veidot sava jaunā valsts — brīva un neatkarīga. Varam tik priecāties, ka esam bagāti savā mantojumā un mums nav jāmeklē politiskas idejas, bet ir jāpielāgo jau esošās, tikai jauniem laikiem, jauniem apstākļiem. Šo svarīgo uzdevumu veikšanai, kopš 1991.gada Latvijā darbojas **LATVIJAS KRISTĪGO DEMOKRĀTU SAVIENĪBA (LKDS)**, kura ir pievienojusies **Eiropas Kristīgo Demokrātu Ūnijai**.

LKDS iestājas par:

brīvu, demokrātisku un tiesisku Latviju ar sociālo taisnīgumu. Tās mērķis ir sabiedrības atveseļošana un garīgā atjaunotne, balstoties uz kristīgi sociālo mācību. Tā darbojas kā tautas apvienotāja un tās interešu aizstāve Latvijas republikā un aiz tās robežām, visās dzīves nozarēs, vadoties no cilvēku tiesībām uz privāto īpašumu un ekonomisko brīvību.

Šī Savienība idejiski atbilst vislabāk katra cilvēka velmēm, tāpēc varam būt droši, ka tā būs tā, kas izvedīs Latviju no grūtībām un ievedīs labākos laikos, un atdzimušā Latvijas tauta varēs patiesi iederēties kā īsta gara radīniece Rietumu kristīgo civilizēto tautu saimē.

Ir patīkami redzēt, ka LKDS veido visu konfesiju kristīgi domājoši un labas gribas cilvēki. LKDS kā vienu no svarīgākām prioritātēm uzskata : iesaistīt pēc iespējas vairāk trimdas latviešu Latvijas valsts veidošanas darbā. Tāpēc, lai šis raksts būtu trimdas latviešiem kā īpaši sirsnīgs aicinājums neatstāt latviešus Latvijā vienus pašus, šeit nodarbojoties vienīgi ar prātošanu, bet gan ar biežu Latvijas apmeklēšanu, tos atbalstīt ar padomiem un materiāli, un pēc iespējas lielākam trimdas latviešu skaitam aktīvi iesaistīties nākošās Saeimas vēlēšanās kandidējot.

Tāpat kā pēc kara sagrauto Eiropu **k r i s t ī g i e d e m o k r ā t i** pacēla līdz šo dienu labklājībai, arī mēs to noteikti spēsim veikt ar Dieva palīgu, ja koposim visus mūsu spēkus ap Latvijas kristīgo demokrātu savienību.

LKDS adrese: Dr. Andris Saulīts, Lāčplēša ielā, 24 - 4. Rīgā.
tel.284869

Dr. Jānis JERUMANIS,
LKDS pārstāvis pie Eiropas kristīgo demokrātu ūnijas

*
vai Laima lems vai Dieva prāts
vai brīvās tautas nāks mums talkā
bet ticu: latviets aicināts
reiz brīvestību atkal valkāt GUNĀRS FREIMANIS

Amerikas politika
Šogad daudziem nepatika
Situācija bij skarba
Kad nav pašu zemē darba.

Amerikāņi tad pikti
Vēlot protestēja dikti:
Un, kad zimes kastēs bāza -
"Krūmu Juri" zemē gāza.

"Krūmu Jurim" slikti gāja -
Jāatstāj nu Baltā Māja;
Jāsaņem tas viss ir sodam,
Ka ir "izgāzis pa podam"

Kaŗu Arābijā steidzis
Un tā isti nenobeidzis;
Tāpat daudzus stīpri vīla
Gorbačevam dotā mila.

Ari Latvija tur cieta,
Ka tai tika "trešā vieta";
Atzišana bija blāva
Un tik tad, kad Gorbjijs ļāva.

Tomēr tur ir jauni laiki,
Kaut vēl turās "sārti tvaiki";
Krievu zaldātam vēl vara -
"Sārtie" tup uz zaļa zara.

"Sārtajiem" vēl netik liekties,
Cenšas posteņos tie tiekies;
Netik atstāt siltās vietas -
Atsēsties uz gridas cietas...

Maina mēteļus un lokas -
Zaļās ziepēs mazgā rokas;
Visu iespējamo dara,
Lai tik nepazūd tiem vara.

Mūsu Jerumanis, Māra,
Nebūšanas "zvanā kāra",
Apgaismojot laika ratu
Visās lietās - skaidru skatu.

Tā nu, Jauno Gadu gaidot,
Notikumos domās skraidot
Latvijā, kur maiņas vājas;
Nevar teikt, ka labi klājas.

Lai nu pašreizējā vara
Allaž apzinas, ko dara;
Jeļcinam lai, bēdas sūdzot,
Neliecas pa zemu, lūdzot.

Lai reiz laime baudīt dzīvi
Latvijā ir isti brīvi;
Neredzēt tur kādu dienu
Krievu zaldātu nevienu!

GUNĀRS GRIEZE

Dažkārt ir dzirdēta sūrošanās, ka esam pārāk kautrīgi un neprotam par mūsu tautai nodarītām pārestībām pietiekoši skaļi brēkt, kā to vietā un nevietā dara daudzi cittautieši. Tādēļ ir patikami lielās Ņujorktaimsa avizes lasītāju slejā ieraudzīt latvisku parakstu Uldis Roze.

28. novembrī publicētajā vēstulē Roze atspēko Ņujorktaimsa ievadnieka 17-tā novembra pārdomas zem virsraksta: Kā aizsargāt minoritātes Baltijas valstis? Šajā ievadrakstā, starp citu, bija apgalvots, ka Baltijas valstis ieviesti likumi un valodas noteikumi, kas pārkāpj minoritāšu tiesību nolikumus, kā arī ieteikts šos likumus atcelt, lai veicinātu krievu armijas atvilkšanu no Baltijas valstīm.

Savā atbildē profesors Uldis Roze, vispirms, aprāda, ka katra no trim Baltijas valstīm pavalstniecības jautājumu risinājusi atšķirīgi - Lietuva pavalstniecību atvēlējusi visiem, kuŗu dzīves vieta neatkarības atgūšanas brīdī bija Lietuvā. Latvija pavalstniecības likumu vēl nav pieņēmusi. Igaunija pavalstniecību piedāvā visiem iebraucējiem pēc 1940-tā gada, kas divus gadus nodzīvojuši Igaunijā un minimāli, apmēram, 1,500 vārdu apjomā, apguvuši igauņu valodu. Kur te ir diskriminācija pret minoritātēm, jautā Roze. No plašās Britu Enciklopēdijas var uzzināt, ka citas valstis pavalstniecības iegūšanai pieprasa valsts robežās nodzīvot no diviem līdz pat piecpadsmit gadiem. Tātad Igaunijas prasība sakrīt ar pašu zemāko sliekšni. Tāpat visas valstis pieprasa arī apmierinošas valsts valodas zināšanas. Tātad Baltijas valstis nav izgudrojušas neko jaunu un neredzēti bargu.

Tālāk profesors Roze atspēko argumentu, ka pavalstniecības noteikumu mikstināšana veicinātu krievu armijas atvilkšanu, atgādinādam, ka Krievijas valdība arī Lietuvai paziņoja, ka kaŗaspēku neizvāks, kaut arī Lietuva pavalstniecības jautājumā parādījusi vislielāko pretimnākšanu. Ja arī Jeļcinam ar minēto paziņojumu varbūt nācās mazliet piekāpties saviem ultranacionālajiem kritiķiem, kas Baltijas valstis vēlas paturēt kā Krievijas provinces, tad Ņujorkas laikrakstam jau nu gan to nevajadzēja darīt, tā pārmet Roze.

Noslēgumā viņš vēl uzsver, ka krievu armija šobrīd ir vienīgā efektīgā bruņotā vara Baltijas valstis, tāpat kā Dienvidslāvijas armija bija Bosnijā un Horvātijā. Krievu virsnieki, ieskaitot pulkvedi Viktoru Alksni, negrib neko citu kā rietumiem pieņemamu iegānu, lai atkal atdzīvinātu mirušās impērijas mirušo roku.

Tiktālu profesora Ulza Rozes vēstule, kuŗu viņš zīmīgā kārtā rakstījis tieši 18. novembrī. Tajāruņa intervijā viņš atklāj, ka Ņujorktaimsam par Baltijas valšķu jautājumiem rakstījis jau vairākkārt, bet šī ir pirmā vēstule, kas publicēta.

1938. gadā Rīgā dzimušais profesors Roze ir biologs, nodarbināts Ņujorkas pilsētas universitātes Kvinsas koledžā. 1976. gadā viņš publicējis mācības grāmatu "The Living Earth" jeb "Dzīvā zeme", bet 89. gadā klajā nākusi viņa grāmata "The North American Porcupine" jeb "Ziemeļamerikas dzeloņcūka". To uzzinājuši, nevaram atturēties no rezumēšanas, ka cilvēks ar dzeloņainu uzvārdu un dzeloņainu pētniecības specialitāti uzrakstījis itin dzeloņainu atklātu vēstuli, lai aprādītu taisnību par savu tautu un tēvzemi.

BIRUTA SŪRMANE
Ņujorkā

Mani apcirkņi tukši
Un peles vairs nemeklē graudus.
Zem caurā jumta
Zirnekļi pelēkus tiklus auž.
Sen vecie Jāņu vainagi
Izsmaržoja, apputēja, sabira -
Nav vairs, kas ozola zarus lauž.

Tik sen uz mana sliekšņa
Nav sēdējusi meitene, vakaros
Pīdama bizes,
Gaididama to, kas pēc kaŗa
Vairs nepārnāca un viņu
Trispilvenu gultā neiecēla.
Meitene, savu mīļo gaidot,
Palika tikpat tukša kā es.

Pelēkā grīdā iesūkušies
Tukši pelēki sveču traipi.
(Šaudīgām liesmām izdega sveces).
Dziesmu grāmatām rokās
Savu pēdējo nakti virs zemes
Mani ļaudis šeit pavādīja
Un aizgāja,
Tos aizdzina, aizdzina.

Pret mani atspiedies
Vecs, pāraudzis cerīņu krūms.
Kā visi pamestie, viņš ir palicis
Drusku ķildīgs, it kā drūms.
Naktis saceļas vējš
Un krūma asie elkoņi
Dauzās pret maniem sāniem
Kā veļu aklo pirkstu klauvējieni
Nākot pie neklātiem galdiem.
Mani pamati sēž dadžos paslēpušies
Asās dienas gaismas vairīdamies
Cieti un stipri.

Tikai krupītis atceras
Jaunā saimnieka rokas
Kas pacēla viņu un nolika
Zem zirgu skābenes lapas
Drošā vietā, lai nesamin
Jaucot javu un mūrējot
Lauku akmeņu kravu.
Krupītis atceras. Krupītis zin:
Mani pamati cieti un stipri.

Kādam tikai vajag nākt, vajag gribēt
Uzlikt spožas un skanošas
Bērza skaidas uz manām pelēkām ribām.

Visapkārt ir klusums
Kā sevi satinusies bērzu tāss.
Un es pacietīgi gaidu - kāds nāks,
Kāds apstāsies
Un paliks -
Jo mani pamati cieti un stipri.

LOLITA GULBE

Līdz ar Latvijas neatkarības atgūšanu ir ievērojami mainījies līdz šim trimdā veiktā latviešu kultūras un izglītības darba lauks. Vairāki populāri un sabiedrībā iecienīti mūsu kultūras pasākumi, kas visus gaŗos trimdas gadus deva mums garīgo spēku un bija latviskās un nacionālās pašapziņas pamats, ir nopietnu problēmu priekšā. Ir nepieciešama trimdas latviešu kultūras un izglītības darba pārorganizēšana.

Ar PBLA Kultūras Fonda atbalstu, ALA Kultūras un Izglītības biroji rīko 1993. gada 27. un 28. martā, Grand Rapidā, Mičiganā, Ziemeļamerikas latviešu kultūras un izglītības darbinieku semināru. Seminārs notiks ALA centrālo kultūras dienu ietvaros.

Aicinām latviešu kultūras un izglītības darbiniekus no Kanadas un ASV gatavoties un piedalīties seminārā. Lūdzam visas lokālās latviešu organizācijas sūtīt uz semināru attiecīgo nozaru pārstāvjus.

Ievadreferātos, darba grupās un kopējās diskusijās meklēsim jauna, praktiskas vadlīnijas kultūras un izglītības darba turpināšanai.

Ierosinājumus semināra darba gaitas papildināšanai lūdzam sūtīt ALA Kultūras biroja vadītājam K. Sveteckim, 5632 N. Oxford Street, Indianapolis, IN 46220, U. S. A.

K. SV.

FRANČU KANADIEŠU ZINĀTNIEKU APVIENĪBA
GODINA LATVIEŠU ZINĀTNIECI

Kanadas franču zinātnes veicināšanas apvienības (ACFAS - Association canadienne-française pour l'avancement des sciences) 1992. gada Marsela Vinsenta godalga un medaļa par izciliem sasniegumiem sabiedrisko zinātņu laukā piešķirta Dr. Vairai Viķei-Freibergai, psiholoģijas profesorei Montreālas universitātē (kur mācības noris franču valodā).

ACFAS apvieno aptuveni 60000 franciski runājošu zinātnieku un zinātnes atbalstītāju biedru visās iespējamās zinātnes nozarēs. Kaut lielais vairums no tiem saistīti ar augstākām mācības iestādēm Kvebekas provincē, universitātes līmeņa mācības franču valodā notiek arī Jaunbrunsvikā, Manitobā un atsevišķās fakultātēs arī citās Kanadas provincēs. ACFAS apvienības gadskārtējos kongresos piedalās starp 5000 un 6000 dalībnieku, un tie sniedz plašu un ļoti dažādu programmu, mazliet līdzīgi pirmajam Vispasaules latviešu zinātnes kongresam, kas 1991. gadā notika Rīgā. Marsela Vinsenta godalgu (Prix Marcel-Vincent) sabiedriskās zinātnēs ACFAS paspārnē iedibinājusi Bell telefona lielfirma, par piemiņu savam pirmajam franču kanadiešu tautības prezidentam.

Marsela Vinsenta medaļu līdz ar naudas balvu 2500 dolāru vērtībā Dr. Viķei-Freibergai pasniedza svinīgā ceremonijā Montreālas universitātē, ACFAS 60 gadu dibināšanas jubilejas kongresa ietvaros. Vērtēšanas komisijas prezidents savā uzrunā uzsvēra laureātes ilggadīgās darbības daudzpusību, ar izciliem sasniegumiem kā pārdarītājā, tā arī vairākos pētniecības laukos. Blakus viņas starptautiski pazīstajiem darbiem ar savas dzimtās zemes tautas dziesmām, darbi psiholingvistikā ar Kvebekas franču valodas runātājiem snieguši dažāda veida references materiālus franču valodā, kas nepieciešami pētniekiem. Tāpat viņas sagatavotie pārdarītājam psiholingvistikā un psihofarmakoloģijā gadu no gada palīdzējuši franciski

* Dzejolis pārspiests no LPB Kanadas kopas Apkārtraksta Nr. 5, 11. lpp. Apkārtrakstu iespiez MLB Ziņotāja spiestuvē.

runājošiem studentiem apgūt attiecīgo zinātnisko vielu savā mātes valodā. Ar saviem sasniegumiem zinātnes administrācijā, vadot rindu dažādas, gan nacionālas, gan starptautiskas organizācijas, Dr. Vaira Viķe-Freiberga nesusi godu gan Montrealas universitātei, gan Kvebekas provincei, gan visai Kanadas franciski runājošo zinātnieku saimei.

#####

MANA TAUTA (Anno Domini 1992)

Tev ziemcietītes tikums dots,
No jauna veries, daudzkārt plūkta,
Tik šodien vien, līdz saknei kosta
Un jaunā rita rasa rūgta.

Gaisma gan aususi, saules vien nava.
Velti vējā to veroties raugi.
Vien bada dzirnavās pelavu maize
Baltajās birstalās vecvecie draudi.

Asiņo vilku izplēstās brūces.
Miesa deg naida draudīgā baismā.
Daiļš un ciets vēl tavs kodols dzīvo
Sentēvu gara baltajā gaismā.

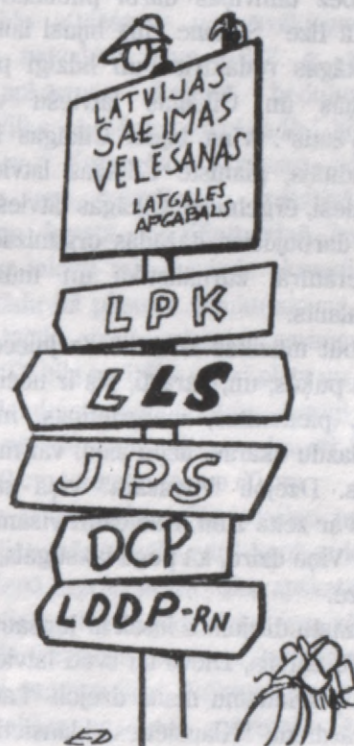
Melnajiem vējiem aizgūtnēm skrienot,
Tev jātop par tēraudu baigu,
Līdz jauna diena nāks pretim,
Laipnu un vēlīgu vaigu.

INTA PURVA

* Dzejniece šobrīd ir LPB Kanadas kopas valdes priekšsēde.

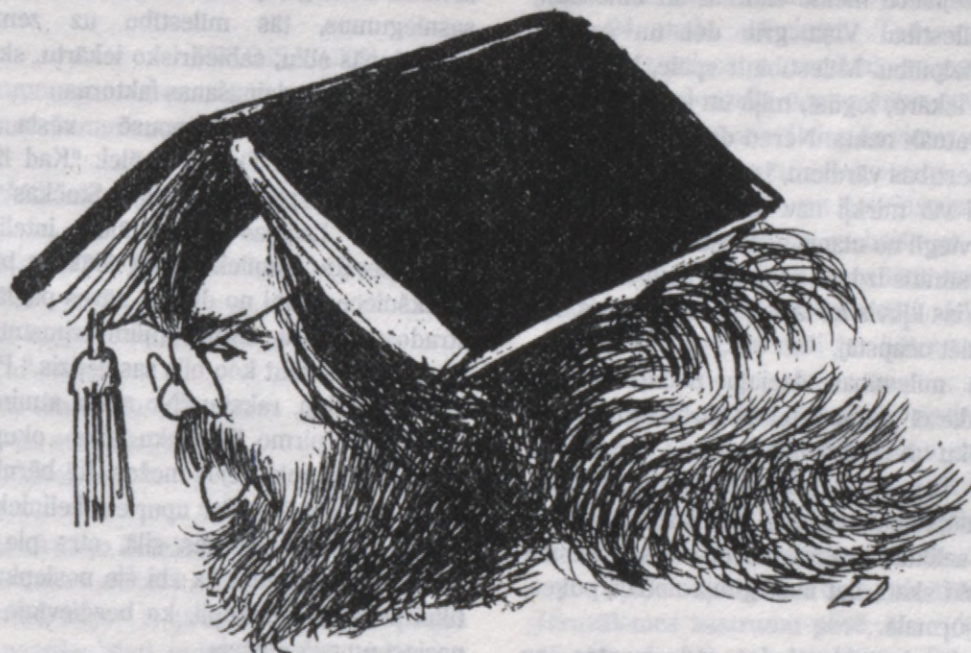
Latvijā šogad paredzamas jaunās Saeimas vēlēšanas. Termiņš tām gan vēl šobrīd nav noteikts. Min dažādus - gan pavasari, gan rudenī. Šķiet, ka to izšķirs politiski apsvērumi un pilsoņu reģistrācija.

Interese par Saeimas vēlēšanām ir arī trimdā, kur notiek pilsoņu reģistrācija un kur tiek veidoti pat kandidātu saraksti, bet maz skaidrības par politiķiem Latvijas politiskā arēnā.

- Interesanti, kur palikuši pilsētas gudrinieki?
- Runā, ka viņi joprojām strīdas par to, kurš būs nākamais premjers, un var iznākt tāpat, kā broļu tautai.

RAKSTNIEKU SĒRIJA X

DZEJNIEKS JURIS KRONBERGS

kuŗu LV nesen iecēla par Latvijas kultūras atašeju Zviedrijā, sekmīgi propagandējis un tulkojis mūsu poētriju karaliskajā zviedru zemē. Zinātāji apgalvo, ka Juris mūsu dzejas labā darbojas visas 24 stundas diennakti un tāpēc nav nekad laika noskūtīties. Pats viņš par sevi pasmin un saka, - laikam būšu dzimis 'spalvas cilvēks'. Īstenībā viņš ir īsta enciklopēdija. Ja kāds kaut ko nezina, viņš zvana Kronbergam, 'spalvas cilvēkam'.

Ed.

Dzejniece Ilze Liepiņa savā otrajā dzejoļu krājumā vairāk pievērsusies nacionāli latviskiem un mīlestības tematiem. Viņas pirmā dzejoļu grāmata "Brīnums" iznāca 1981. gadā, bez tamviņas darbi publicēti vairākos citos izdevumos. Kā Ilze Šimane viņa bijusi laikraksta Latvija - Amerikā Čikāgas redaktrise un līdzīgi pienākumi bijuši Čikāgas Ziņās un Čikāgas latviešu valodas pulciņa izdevumā "Vēstis". Viņa bijusi Čikāgas kokļu ansambļa Beverina vadītāja, pianiste Čikāgas latviešu tautas deju kopā Dzel-mieši, ērgelniece Čikāgas latviešu ev.-lut. Ciānas draudzē un darbojusies dažādās organizācijās. Apvienojot pieredzi literātūrā, žurnālistikā un mūzikā, izveidojies dzejnieces talants.

Varbūt mūzikas ietekmē dzejniece savos dzejoļos bieži piemin puķes, un, parasti, tās ir necilās lauku puķes, kā purenes, pieneniņas, margrietiņas, matiolas, jasmīnu krūms, pat lazdu skaras, liepu ziedi vai magoņu lauks, arī ledus puķes. Dzejoļi "Atvasara" viņa saka: "Kā mirkli plauka zieds ar zelta zību, Kas cauri visam manam mūžam irdz." (38.) Viņa dzird, kā pogā lakstīgala, dzied cirulis vai kūko dzeguze.

Grāmatu dzejniece iesāk ar lūgšanu Latvijai: "Dievs lai Tevi svēti, Latvija, Dievs lai svēti latviešu tautu!" (6.) vairāk viņas patriotismu mana dzejoļi "Latvija dzīvo", kas noslēdzas vārdiem: "Klausieties, klausieties, Latvija elpo, Latvija dzīvo!" (8.) Grāmatā ievietota 14. jūnija lūgšana, vairāki dzejoļi par dzimteni, ilgas pēc dzimtās zemes, sveiciens latviešu dziesmai un ilgas redzēt tēva sētu.

Dzejniecei nepatīk ziema, tā vēlas sagaidīt pavasari, bet mīļa tai vasara ar puķēm ziedos. Bez ziemas tomēr nevar iztikt, patīkamākie ir Ziemsvētki, bet pirms tam viņa steidz satvert gaistošās vasaras priekus. Ziemsvētkos domas trauc uz dzimto zemi un Betlēmi.

Īpatnēji un latviešu literātūrā neparasti Liepiņas mīlestības dzejoļi. Dzejniece meklē siltumu un mīlestību, no viņas izstaro mīlestība. Viņa grib dot un saņemt mīlestību vai vismaz laipnību. Mīlestība ir spēle, kur viens otru meklē un atrod, iekāro, iegūst, mīlo un iemīl, kad nav mirkļa maigāka, kad atnāk nakts. Nereti dzejniece apvieno dažādas puķes ar mīlestības vārdiem, izveidojot romantiku. Tomēr laimīgie brīži vai mirkļi nav mūžīgi un dzejniece jautā: "Vai patiesi tik viegli no manis tu aiziet vari?" Tad nāk atziņa: "Un kā pēdas smiltis izdzēs ūdens, tā no atmiņas tev izzudušu es" (88.). Viss kļuvis kā tālas pagātnes stāsts, bet sirds reiz iemīloto mīlēt neapstāj.

Ilze Liepiņa mīlestības dzejoļu nodaļai devusi nosaukumu "Amora dārzs", tā norādot uz darba saturu.

Grāmatas vāku un ilustrācijas zīmējusi viņas meita Iriša Šimane-Blaine. Tur ir 24 labi piemēroti zīmējumi. Nacionālajā daļā zīmējumos atrodams Latvijas karogs, trīs zvaigznes, lūgšanā saliktas rokas, pulvertornis, dziesmu svētku karogs, latviski skati, bet noslēguma nodaļā puķes, mākoņi vai ardievas jūrmaļā.

Vairums darbu ir trīs vai četrpantus, pa lielākai daļai ar atskaņām, daži pat piec- un septiņpantus, nedaudzi brīvā pantmērā. Pirms dažiem gadiem dzejniece bija izdevusi rokkrakstā desmit dzejoļus, no tiem astoņi ievietoti šinī krājumā.

Ilze Liepiņa uzdrošinājusies par saviem līdzekļiem izdot dzejoļu grāmatu laikā, kad latviešu grāmatu pircēju skaits ir sarucis, kad pat agrākie lielie vai palielie latviešu grāmatu izdevēji vairs neko neizdod. Varbūt ar savu neparasto "Amora dārzs" nodaļu un patriotisko dzeju viņai varētu veikties. Šis ir laiks, kad Latvija atguvusi brīvību, kad

tautieši gatavojas vēlēšanām, nacionālā jūsmā ir atgriezies un varbūt arī laiks latviešu grāmatu lasīšanai.

V. IRBE

VĒSTURISKO NOTIKUMU PAUDĒJA -GLABĀTĀJA

Augstvērtīga grāmata

Jaunā gadā ieejot jāpiemin kāda iespaidīga grāmata, kas klusi, bez skaļuma un parastiem sludinājumiem šogad parādījās Toronto latviešu grāmatnīcās. Tās tapšana bija monumentāls darbs. Tā ir pirmais tāda veida un tematikas ziņā veikums latviešu trimdas dzīvē, kas tik plašā vērīenā pamatīgi, daudzpusīgi un izsmeljoši apgaismo un apraksta latviešu tautas izglītības ceļu, skolas būtību kā jaunatnes audzināšanas faktoru viena nepilna gadsimta laikā un līdztekus tai arī latviešu tautas dzīvi un vēsturiskos notikumus, kas skāra Latvijas iedzīvotājus tajos pašos posmos gan augšupejošo, straujo izglītības sasniegumu Pirmās Latvijas brīvvalsts laikā, gan arī tautas dzīvi zem svešām varām un okupācijām.

Šis grāmatas ideoloģiskais ierosinātājs ir ilggadīgais Toronto Latviešu Biedrības valdes priekšnieks, patreizējais vice-priekšsēdis JĀNIS BRIEDIS. Viņš ir arī bijušais Madonas ģimnazijas absolvents. Viņš šo grāmatu sakārtojis savās pēcdarba vakara stundās 5 gadu laikā. Grāmatas, ko viņš rediģējis, nosaukums "MADONAS ĢIMNAZIJA 1908.-1988. gadam un izdota kā pateicība bijušajai skolai un tās skolotājiem ģimnazijas 80 gadu jubilejas atceres gadījumam. Ap 50 līdzstrādnieki piedalījušies ar saviem izsmeljošiem notikumu atceļu rakstiem.

Grāmatai 384 lappuses. Tā iespiesta uz pirmklasīga papīra. Saturu bagātina 176 fotogrāfijas. Tā iesieta glītos, cietos, tumši zilos vākos ar Madonas ģimnazijas absolventu žetonu zelta iespaidumu vākā.

Latviešu tautai jau no laika gala arvienu bijis jācieš no iebrucējiem un tumšām ļaunām varām, kas bezdievīgas arvienu ir mēģinājušas izārdīt un nopostīt latviešu tautas sasniegumus, tās mīlestību uz zemkopību, centību, izglītošanās alku, sabiedrisko iekārtu, skolas un skolotājus kā zunību un audzināšanas faktoros.

Par to 301. lappusē vēsta Bertas Dzintares stāstījums meitai Dainai Šķēlei: "Kad 1919. gadā nežēlīgā komunistiskā patvaļa Pēteris Stučka vadībā vajāja un slepkavoja Latvijas iedzīvotājus, inteligenci, skolotājus, mācītājus un zemniekus, tad Alūksnē biju meiteņu skolas priekšniece, mani no drošas nāves paglāba tikai tas, ka es atrados slimnīcā, tavam brālim dzimstot; viņi jau nežēloja nevienu, kas kaut koo bija sasniedzis." Par to pašu Andrejs Rozītis 82. lpp. raksta: "No mana atmiņu krājuma gribētu vēl atzīmēt pirmo lielnieku laika okupāciju ar daudzām eksekūcijām apkārtējos mežos. Kā bērni šīs vietas jau otrā dienā apmeklējām. Par upuriem lielniekiem krita arī mani onkuļi, viens Smeceres silā, otrs pie Spridzānu mājām mežā.... Droši vien, ka abi šie noslepkavotie cilvēki bijuši tikai sekmīgi zemkopji, ko bezdievīgie komunisti nespēja paciest un neieredzēja..."

Grāmatā daudz izjūtīgu pārdzīvojumu aprakstu par Baigo gadu. - Zied ievas atkal lakstīgalu lejā un tā grimst ievu ziedu smaržā... bet lakstīgalas vairs nedzied un nedzird, jo apkārtējos mežos dun šaušanas troksnis, kur slepkavo latviešu zemniekus. Dzen latviešu cilvēkus deportēšanai, ne tikai fiziski, bet garīgās rētas nav aizdzijušas nevienam, kam pulsē vēl nacionālais gars. Viss palika pusceļā - iesāktā izglītība, darbs un individuālā sevis parādīšana darbos, sasniegumos.

Un skumju izjūtu krūtīs ierosina kādas vientuļas

no Makkormika teoloģiskā semināra Čikāgā; tad Patriks Skihens /Skehan /, arī amerikānis; Francijas pārstāvis Žans Starkijs / Starcky /; ceturtais nāca Dr. Klauss Huncingers, vācietis; piektais bija tēvs Jozefs Niļiks, poļu priesteris, kas dzīvoja Francijā, un pēdīgi britu pārstāvis Džons Marko Allegro / 1923-1988 /, vienīgais, kas nepiederēja ne pie kāda reliģiska novirziena, agnostikš. Viņš arī vienīgais jau bija publicējis vairākus apcerējumus Vidējo austrumu senās literatūras jautājumos. Gadus vēlāk starptautiskās grupas sastāvs mainījās; Allegro izstājās, tāpat Huncingers, 1971. g. nomira pats tēvs de Vozs.

Jau pašā sākumā de Vozs uzkundzējās visiem pārējiem, nodibinādams zināmu "vienprātības principu". Saskaņā ar to neviens grupas loceklis nedrīkstēja publiski izteikt savas paša domas par kādu ar tistokļiem saistītu jautājumu. Šim principam negribēja pakļauties Džons Allegro, kas sevi ieskatīja par labāko ekspertu visā grupā. 1956. g. 30. janvārī viņš kādā Ziemeļanglijas radio raidītājā izklāstīja dažus atzinumus par tiem tistokļu tekstiem, ko līdz šim bija pētījis. Sešas dienas vēlāk, 5. februārī, "New York Times" publicēja artiķeli ar virsrakstu "Cristian Bases in Scrolls":

"... Dažu kristīgo rituālu un doktrīnu iesākumi saskatāmi kādas ekstrēmistu žīdu sektas dokumentos, kuŗa pastāvēja vairāk nekā 100 gadu priekš Jēzus Kristus piedzimšanas. Tādus norādījumus septiņu starptautisku zinātnieku grupa atrod teiksmainajos Nāvesjūras tistokļos... Džons Allegro vakarvakara radio raidījumā izteicās, ka Svētā Vakarēdiena, tēvreizes un Jaunās Derības vēsturiskais pamats pārņemts no kumraniešiem."

Trīs dienas vēlāk, 8. februārī, "The Times" ziņoja, ka trīs reliģiski vadoņi Amerikā - žīds, katolis un protestants - vienotiem spēkiem devušies pretuzbrukumā. Viņi bridinājuši, ka mēģinājumi esēņu sektu rādīt kā kristiešu priekštečus nav pieļaujami. Un 1956. g. 16. martā "The Times" publicēja vēstuli, ko bija parakstījuši tēvs de Vozs, Skihens, Starkijs un jauns grupas loceklis Strugnels:

"Allegro kunga ricībā nav nekādu citu nepublicētu tekstu kā tie paši, kas atrodas Palestīnas arhaioloģiskajā muzejā, kur mēs visi strādājam. Šajos tekstos mēs neatrodam par iespējamu saskatīt tos atklājumus, par kādiem runā Allegro kungs... Mēs esam pārliecināti, ka tekstu tulkošanā viņš kļūdījies, vai arī pats sacerējis virkni minējumu, kam tekstu materiāls nedod nekādu pamatu."

Kādā vēstulē 1959. g. 10. janvārī pazīstamam zinātniekam Allegro raksta:

"... de Vozs dara visu, lai tistokļu materiālus turētu zem savas kontroles. Šādi vai tādi viņš no šīs kontrolpozīcijas jādabū ārā. Esmu drošs, ja kaut kas uzpeldēs, kas zīmējas uz Romas katolisko dogmu, pasaule to nekad neredzēs."

Oksfordas universitātes profesors Dr. Geza Vērmešs / Vermes / 1977. g. iznākušajā grāmatā "The Dead Sea Scrolls: Qumran in Perspective" 1. nodaļā raksta:

"...Šajā trīdesmitajā gadskārtā pēc to iznākšanas dienas gaismā pasaulei ir tiesība vaicāt autoritātēm, kas atbildīgas par Kumranas tistokļu publicēšanu - ko tās domā darīt, lai no šī nožēlojamā stāvokļa tiktu ārā. Ja drastiski soļi tūliņ netiks sperti, tad vislielākie un vērtīgākie ebrēju un arāmiešu manuskriptu atklājumi kļūs par divdesmitā gadsimta lielāko akadēmisko skandālu."

Līdz 1990. gadam starptautiskā grupa bija pārtulkojusi un Oksfordas universitātes apgāds izdevis astoņus sējumus, visnotāj vis tos mazsvarīgākos tekstus. Paklausot daudz pasaules zinātnieku spiedienam,

Izraēlas valdība grupas vadītāju skubināja pasteigties un darīt zināmu, kad gaidāma visu tekstu publicēšana. Pašreizējais grupas vadītājs tēvs Benuā / Benoit / atbildēja, ka viss būs darīts līdz 1993. gadam. Ievērojot izstāvošo dokumentu daudzumu, šis termiņš nebija nekas vairāk kā joks, un tēva Benuā pēctecis amatā Džons Strugnels minēja 1996. gadu.

1989. g. 16. martā divi profesori - Roberts Aizenmens un Šēfildas universitātes Filips Dēviss - ar formālu vēstuli Džonam Strugnēlam pieprasīja atļauties ieskatīties dažos Kumranas dokumentos. Strugnels nemaz neatbildēja, bet pēc atkārtota pieprasījuma atbildēja 15. maijā, izteikdams izbrīnu, ka tāda vēstule viņam rakstīta, ar to atkāpjoties no "pieņemtām normām".

Tad Aizenmena prasības sāka atbalstīt vesela virkne ietekmīgu laikrakstu, kā "New York Times", "Washington Post", "Los Angeles Times", "Time Magazine", u. c. Aizenmens uzsvēra vairākus svarīgus punktus: ka Nāvesjūras tistokļu pētišanu nepiedienīgi monopolizējusi sīka zinātnieku kliķe, kam ir īpašas intereses un aizspriedumi; ka publikācijās parādās pavisam niecīga materiālu daļa, bet vislielākais daudzums joprojām paliek noklusēts; ka pēc 40 gadiem visiem zinātniekiem vajadzētu atļaut redzēt visus materiālus.

1989. g. 9. jūlijā "The New York Times" savam ievadrakstam lika virsrakstu "Zinātnieku uzpūtība" / The Vanity of Schollars / un tajā skaudri kritizēja tekstu publicēšanas kavēšanu:

"Daži zinātniski darbi, kā vārdnīcu kārtošana, prasa cilvēku mūžu. Bet ir gadījumi, kad kavēšanas iemesli nav tik cildeni: slavas kāre, lepība, vai arī tas pats vecais laiskums.

Nesim to pašu bēdīgo Nāvesjūras tistokļu stāstu: tie ir dokumenti, kas var ienest visspožāko gaismu agrās kristietības un jūdaisma doktrīnu attīstības vēsturē.

Tistokļus atrada 1947. g., bet daudzi fragmenti vēl paliek nepublicēti. Vairāk nekā 40 gadu pulciņš zinātnisku slaišu stiepj savu vērpjamo, kamēr pasaule gaida, un vērtīgi fragmenti irst putekļos.

Protams, viņi neatļauj citiem tos materiālus redzēt, līdz tie būs publicēti viņu vārdā. Zinātniekus sevišķi uztrauc franča Ž. T. Miļika paredzētais publikācijas plāns; viņa atbildībā ir vairāk nekā 50 dokumenti..."

Starptautiskās grupas tielēšanos 1991. gadā izbeidza nezināmas puses palīdzība Robertam Aizenmenam, kad viņa mājā sākuši pienākt veseli saiņi ar nepublicēto dokumentu fotokopijām. Huntingtona bibliotēka Losandželosā tad, savukārt, izšķirusies atklāt savā arhīvā esošās mikrofilmas kuŗam katram, kas tās vēlas redzēt. Tādā kārtā Aizenmena rokās bija nonākuši visi ilgi slēptie dokumenti, kas veido viņa jaunās grāmatas saturu.

Britu vēsturnieks Maikels Baidžents / Baigent /, tuvs Aizenmena līdzcinitājs un līdzstrādnieks, savā grāmatā "The Dead Sea Scrolls Deception", kas iznāca 1992. g. ar pēdējām rindām rakstītām 1991. g. 13. oktobrī, pa daļai atklāj, par ko būs runa Aizenmena grāmatā.

Līdzšinējais vēsturnieku ieskats bijis, un to sevišķi cenšas piepaturēt starptautiskā grupa, ka Kumranas kopiena, varbūt daži tūkstoši cilvēku, pastāvējusi sen priekš Kristus dzimšanas. Tā bijusi askētiska, sevi noslēgta, miermīlīga sabiedrība, kas nicinājusi dzimumu sakarus un ko romiešu kaŗapulki pilnīgi izdeldējuši Jūdejas sacelšanās laikā starp 66. un 73. gadu. Pēdējie kopienas pārdzīvotāji tad savus rakstus norakuši zemē Kumranas apkaimē.

Maikels Baidžents savā grāmatā Kumranas kopienas parāda seno tekstu apgaismojumā. Tā bijusi

stingri disciplinēta, ortodoksa, kareiviska, reglamentēta sabiedrība, kas savas sadzīves pamatos likusi nepieņemamu turēšanos pie Mozus bauslības, ko viņi dēvējuši par "Likumu". Kopienas biedri gaidījuši Bibēlē apsolīto svaidītā Mesijas atgriešanos, kuŗš atgūs un ieņems zaudēto Dāvida troni. Sevi viņi saukuši par "Nozrei" ha-Brit", jeb "Derības turētājiem", no kā radies saīsinājums "Nozrim"; tādā vārdā toreiz žīdi saukuši sektu, ko vēlāk sāka pazīt kā "kristiešus". No "Nozrim" radušies arī vārdi "Nazorean" un "Nazarene", kā sevi saukuši paši agrie kristieši evaņģēlijos un Apustuļu Darbos. Pēdējos Lūks rakstījis grieķu valodā un Jēzu dēvējis vienkārši par "Nazoraion", "Nacarieti", kas norāda, ka Jēzus piederējis pie šīs kopienas, Kumranas ļaudim, pat bijis viņu vadonis. To viņš apliecinot vairākkārt, piemēram: "Nedomājiet, ka es esmu nācis mieru atnest virs zemes; es neesmu nācis atnest mieru, bet zobenu." Mateja 10:34. Un: "Nedomājiet, ka es esmu atnācis atnest bauslību vai praviešus. Es neesmu nācis tos atnest, bet piepildīt." Mateja 5:17. Viņa mācekļi patiesībā bijuši bruņota miesas sardze: "Un tie, kas pie viņa bija, redzēdami, kas notiek, viņam sacīja: Kungs, vai mums būs cirst ar zobenu? Un viens no tiem cirta augstā priesterļa kalpam un nocirta tam labo ausi." Lūkas 22:49-50.

Kumranas kopienas sarversmei daudz līdzības ar kristiešu parašām. Svētais kristīšanas sakraments atrodams tistokli ar nosaukumu "Kopienas noteikumi". Jaunuzņemtais loceklis "šķīstijams no visiem viņa grēkiem ar svēto garu... Un kad viņa miesa aplacīta ar šķīstijamo ūdeni... to darīs šķīstu viņa dvēseles zemošanās Dieva priekšā."

Apustuļu Darbos teikts, ka agrās baznīcas locekļiem visas lietas bijušas kopīgas: "Bet visi ticīgie turējās kopā, un viss tiem bija kopīgs. Viņi pārdeva savus īpašumus un rocību un izdalīja visiem, kā kuŗam vajadzēja." - Ap. Darbi 2:44-45. - Pats pirmais Kumranas kopienas statūtu noteikums skan: "Visiem... jāpienes visa sava zināšana, spēki un īpašumi kopienai..." - Apustuļu Darbos: "Viņi mēdza ikdienas vienprātīgi sanākt svētnīcā, pa mājām tie lauza maizi un baudīja barību ar gavilēm un vientiesīgu sirdi." - Ap. Darbi 2:46. - Kumranas teksts: "Viņiem būs kopīgi ēst un kopīgi teikt Dievu." - Apustuļu Darbos teikts, ka agrās kristīgās baznīcas vadībā Jeruzālemē bijuši divpadsmit apustuļi. Kumranas kopienu pārvaldīja padome, kas arī sastāvēja no divpadsmit locekļiem. Agrā baznīca gaidīja drīzu Jēzus atgriešanos; kumranieši gaidīja atgriežamies Taisno Mācītāju, kas gan nebija Dieva dēls - bet iesākuma tāds nebija arī Jēzus.

Kumranas sabiedrību identificējis kā agros kristiešus, Baidžents, salīdzinādam Apustuļu Darbu un tistokļu tekstus, apskata apustuļa Pāvila lomu. Pirmās kristīgās baznīcas vadība atradās Jeruzālemē, un tās galva un tīrās mācības uzraugs un glabātājs bija Jēzus brālis Jēkabs, kas visu laiku ar Jēzu kopā bijis, viņu pazinis un viņa mācību iegaumējis. Tur darbojies arī Pēteris. Farizejs Zauls, kas vēl nebija kļuvis par Paulu, cik spēdams vajāja kristiešus un pats aktīvi piedalījās pirmā mocekļa Stefāna nomētāšanā akmeņiem. Pēc pārvērtības un apskaidrošanas, ko Zauls piedzīvoja ceļā uz Damasku - patiesībā uz Kumranu, jo Damaska atradās citā zemē, kur Jeruzālemes žīdu augstajam priesterim nebija nekādas teikšanas - , lai tur vajātu kristiešus, viņu uzņēma draudzē un kristīja kā visus jaunpienācējus. Pēc trim mācības gadiem Damaskā - patiesībā Kumranā - Zauls, tagad Pauls jeb Pāvils ierodas Jeruzālemē un satiekas ar Kēfu - Pēteri un Jēkabu, "tā Kunga brāli". /Vēst. galatiešiem 1:18-19 / . Vēlāk viņš sāk mācīt un sludināt Antiochijā. Viņa mācība nesaskan ar pirmās draudzes dogmām, un no Jeruzālemes ierodas Jēkaba sūtņi, kas

Pāvilu pavada atpakaļ uz centru, lai izskaidrotos. Viņam pārmet, ka viņš vairs neprasa viriešu kārtas zīdaiņu apgraižāšanu, tādējādi atkāpjas no bauslības. Bet savā vēstulē galatiešiem viņš klaji pasaka, ka bauslība nav nekā: "Zinādami, ka neviens cilvēks netop taisns pēc bauslības darbiem, bet ticībā uz Kristu Jēzu, arī mēs esam piegriezušies ticībā Kristum Jēzum, lai tāptu taisni Kristus ticībā un ne pēc bauslības darbiem, jo pēc bauslības darbiem neviens cilvēks nekļūst taisns." Vēst. galat. 2:16.

Te Pāvils apliecinā, ka viņš ir pats pirmais hairietīkis, "ķeceris", kas novirzījies no tās ticības, patiesībā mācības, ko pārstāvēja Jēzus, Jēkabs un Pēteris. Vēl vairāk: visos četros evaņģēlijos Jēzus atkal un atkal uzsver, ka vienīgi Dievs ir pilnīgs, vienīgi Dievs ir labs un pielūdzams. Pielūgt jebkādu dzīvu radījumu, jebšu tas būtu viņš pats, Jēzum nozīmētu negantību un Dieva zaimošanu. Turpretim Pāvils savā atgriešanās darbā Jēzu pasludina par Dievu, kas pielūdzams. Tas viņam nepieciešams, jo Vidējie austrumi, kur viņš savu ticību sludina, ir dažādu dievu pilni: tur ir Adonajs, Atis, Ištāra, u. c. Cilvēka dēlam, kā Jēzus sevi dēvēja, ar dieviem spēkoties nav pa spēkam, tālab Pāvils arī viņu padara par Dievu.

Tistokli "Habakuka komentāri" stingrais, konservatīvais Jēzus brālis ir "Taisnais Mācītājs", bet viņam ir pretinieks "Melkulis", kas gan uzņemts un iesvētīts kopienā, bet vēlāk sagandējis "Derību ar Dievu", sašķēlis sabiedrību un ticību. Šī tistokļa teksts sevišķi pasvitro, ka sākumā "Melkulis" bijis "ārpusnieks", bet uzņemts kopienā un neklausījis "Taisno Mācītāju", kas "Derību" saņēmis no Dieva mutes; "Melkulis" nonievājis "Likumu" visas draudzes priekšā un "daudzus novedis no ceļa", pats dibinājis "viltus draudzes" un bijis "viltus pilns". Pāvils, acimredzot, labi apzinājies, ka viņu dēvē par meli, jo savās vēstulēs vairākkārt apzvērē, ka tāds neesot: "Mūsu Kunga Jēzus Dievs un tēvs, kas ir augsti teicams mūžīgi, zina, ka es nemeloju." 2. vēstule korintiešiem 11:31. - "Tālab es esmu iecelts par saucēju un sūtņi / es saku patiesību, nemeloju /, par mācītāju pagānu tautām ticībā un patiesībā." 1. vēstule Timotejam 2:7.

Beigās Maikels Baidžents apsver varbūtību, vai Pāvils nav bijis Romas aģents, funkcionārs, kā uzdevums bijis sašķelt bīstamo Kumranas kustību. Atcerēsimies pazīstamo latīņu teicienu "divide et impera", skaldi un valdi, ko piemin arī evaņģēlijs "Ikviens valsts, kas savā starpā ienaidā, aiziet bojā; un neviena pilsēta vai nams, kas savā starpā ienaidā, nevar pastāvēt." Mateja 12:25. Sašķelt organizāciju, kas nemitīgi sapņo par Romas virskundzības satriekšanu un Dāvida troņa atgūšanu, tās kareivīgos locekļus pārvērst miermilīgos zaķapastalās, kuŗi pagriez otru vaigu, ja dabū pļauku vienā, varēja būt Romai ļoti, ļoti patīkams darbs.

Grūti iztēloties, kāda šodien izskatītos rietumu pasaule, ja tāda Pāvila nemaz nebūtu bijis. Nebūtu kristīgās ticības, kādu to pazīstam, ar visiem tās daudzajiem nozarojumiem; nebūtu tūkstošiem baznīcu, gan ar mūdro gaili, gan krustu torņa virsotnē; nebūtu tūkstošiem dižu, slavenu mākslas darbu, kas rāda un tēlo kristīgo dzīvi, tās varoņus un cīnītājus; nebūtu bijis Vatikāna un pāvestu, svētās inkvizīcijas, krusta karu un publisku sārta, kuŗos dedzināja hairietīkus. Eiropa un eiropieši, mūs latviešus ieskaitot, būtu gājuši citu ceļu un attīstījušies citādi, ieauguši citādās tradīcijās.

Es nedomāju, ka mēs tad būtu labāki, ka mūsu politiskās, sabiedriskās un sociālās tradīcijas, ieskaitot cilvēka tiesības, būtu pilnīgākas, labāk nodrošinātas. Katrā laikā mēs varam palūkoties, kā cilvēki dzīvo zemēs, kur kristīgo ticību nepazīst vai pat apkaŗo. Es nevienā no

tām negribētu dzīvot.

Nāvesjūras tistokļi var pārveidot kristīgās ticības saknes, bet tās augļi paliek neskarti.

OSĀNU KĀRLIS

////////////////////////////////////

OSVALDA LIEPAS URNA APBEDĪTA LATVIJĀ

Pēc vīra nāves 1992. gada 30. aprīli un pārpelnošanas Toronto krematorijā, sāku kārtot viņa urnas ceļu uz dzimtajiem kapiem Ārciemā. Viss veicās ātri un jau jūnija pēdējās dienās lidoju dzimtenes virzienā.

Rīgā pārsteidza patikama latviešu atmosfēra, nekādas muitas, pie pasu kontroles jauki latviešu robežsargi, kas priecājās par Latvijas vīzu manā Kanadas pasē. Mani sagaidīja, kā jau tas parasts, radiņi ar ziediem.

Pēc apsveicināšanās braucām uz manu agrāko mājvietu Bruņinieku ielā, kas tagad māsas meitas ģimenes rīcībā. Māja un dzīvoklis man tik pazīstams: tur esmu piedzīvojis, pavadījis bērnu dienas un skolas gadus. Protams, otrreizējā krievu okupācija to pārtrauca, un tagad pēc tik daudz gadiem tās pašas kāpnes daudz grūtāk uzkāpt. Bez tam kāpņu telpas nav koptas, kāpnes nolietotas, izdilušas. Uz iedzīvotāju sarakstes tāfeles starp 19 irnieku vārdiem vēl 5 latviski. Dzīvoklis remontēts pašu spēkiem, tīrs, logi ar aizkariem, tāpat kā agrāk.

Rīgā paliku līdz noskaidroju, ka 11. jūlijā Osvalda urnu guldīs pie viņa tēva kājām. Sarunāta bija arī izvadītāja, jo viņiem Ārciemā pašiem sava mācītāja nav.

Agrā 11. jūlija ritā mūs visus - Osvalda un manus radiņus gan no Lielvārdes, gan Rīgas - lielajā Lāčplēša autobusā aizvīzināja līdz Rugājiem, Osvalda tēva mājām. Autobusu mūsu rīcībā bija dabūjis viņa māsas dēls, kas strādā lielajā Lāčplēša saimniecībā (agrāk sauktā kolchozā). Viņš tur galvenais satiksmes līdzekļu pārzinis.

Rugājos mani sagaidīja tikpat daudz radiņu, cik to bija pirms 5 gadiem, kad vēl kopā ar vīru un meitu tur ciemojāmies. Pēc tikšanās ar sirmo Osvalda audžu māti / viņai februārī būs 100 gadu / mājas pagalmā nolikām urniņu uz soliņa, kur blakus iededzas sveces un izvadītāja teica dažus vārdus, tad braucām uz kapiem.

No kapu vārtiem līdz kapa vietai celiņš nosprausts ar ozollapu un baltu ziedu pušķiņiem, tas jauns paradums. Par to gādājuši jaunie radiņi. Osvalda krustdēls urniņu guldīja kapiņā. Īsas atvadas, klusuma bridis. Pēc tam, kā parasts, radiņu saiešana pie galdiem lielajās Rugāju mājās. No cienāšanas, sēdināšanas pie galdiem vēl vienmēr viņi nav atradinājušies un, liekas, nekad to nebeigs, tā latviešu daba.

Tālāk: Latvijā dzīvoju Rīgā un Lielvārdē. Lielvārdē bija māsas un svaiņa uzraudzībā, Rīgā māsas meitas ģimenē. Lielvārdē gāju mātai līdzīgos darbos un arī izpriešās. Palīdzēju viņai lasīt upenes un tās pārdot / viņiem bija ļoti liela upeņu raža /. Viņiem der un ir vajadzīgs katrs lieks rublītis. Mums, rēķinot visu dolāros, šķiet, dzīvošana tur viegla, bet viņu izpeļņa / un īpaši pensijas! / tur ļoti niecīgas.

Patlaban pilsētniekiem tikai viena doma, kā pārdzīvot ziemu: dzīvokļu ires paceltas, elektrība padārdzināta, gāzes piegādi solās pārtraukt. Jau tagad - augustā pilsētā nebija siltā ūdens.

Tāpat ir arī Lielvārdē, kas dabūjusi pilsētas nosaukumu. Tur iemēriti jauni ceļi / ielas /, zeme līdz ar to pārdalīta un vecajiem zemes īpašniekiem tā šur un tur piedalīta. Pa starpām daudz jaunu zemes īpašnieku ceļ un ir arī jau uzcēlušī sev jumtu virs galvas nākamajai ziemai. Visi baidās no zādzībām.

Laucinieki pilsētas apkārtnē steidz novākt kartupeļus, citādi jāriko naktim pašu īpašnieku sargu

grupas, kas uzmana laucīņus.

Lielvārdē manas draudzenes ģimenē uz kapu svētkiem visas lielās ģimenes vietā ieradās abas meitas un viens znots. Otrs palicis sargāt savu mājiņu Rīgā. Otrai meitai mājiņu sargā bērni, tie lielāki.

Pilsētā un arī uz laukiem cilvēki tumsā nekur negrib iet. Ja nu noteikti kur jāiet, iet kopā bariņos, vai vismaz pa divi. Kāpēc tas tā - visi baidās no apzagšanas, jo policijas, kas sargā kārtību un cilvēkus, vēl nav. Policijā vēl tie paši vecie krievu policisti, kas ļaujas uzpirkties.

Augustā Osvalda māsas dēli atbrauca man parādīt Vidzemi - trīs dienas ar devīzi apceļosim skaisto dzimteni. Tiešām, tas bija neaizmirstams baudījums acīm, jo laiks bija skaists, saulains, Latvijas daba ir kaut kas neaizmirstams.

Redzēju Gaujas senleju, Araišu ezeru ar jaunajām izrakumu vietām, Araišu baznīcu, Zvērtes iezi, Siguldu, Turaidu. Biju Ligatnes atpūtas vietā, kur redzēju maz pazīstus dzīvniekus: meža cūku, sumbrus, stirniņas. Biju Cēsis, Jāņmuižā, tur pārgulēju.

Nākošajā dienā trešais Osvalda māsas dēls - mežkungs Limbažu rajonā - man rādīja Vidzemes jūrmaļu - no Limbažiem līdz Ainažiem. Laiks skaists, jūra mierīga, bet jūrmala tukša. Šur tur ar teltīm apmetušies turisti. Juris saka, tie no Igaunijas un Lietuvas / spriež pēc autiņu atļaujām / Latviešus neredz.

Bez jaukā Vidzemes ceļojuma, biju arī Bauskā, kur izstaigāju pilsdrupas, aizgājām līdz Mūsas un Mēmeles satekai, kur top Lielupe. Biju arī atjaunotajā Rundāles pili. Protams, tur jau mani necienāja, neesmu no karaļa nama.

Neskatoties, ka cilvēki domā par pārdzīvošanu, kultūras dzīve Rīgā nav pamirusi. Lai gan vēl nebija sākusies sezona, koncerti notiek Vāgnera zālē, tie labi apmeklēti. Tur koncertus rīkojot Operas orķestris, jo Operas nams lielo remontu, piebūvju un pārbūvju dēļ būšot ciet vismaz divi gadi. Paši opernieki rīko viesizrādes ārzemēs.

Tāpat bez telpām palicis Valmieras teātris / viņiem tur ceļot jaunu ēku /, un tas pa vasaru viesojās Dailes teātra abās zālēs. Redzēju tur viņu sniegumā Meldermeitiņas. Uz citām izrādēm netiku, nedabūju biļetes.

Vēl Rīgā redzēju Tijas Bangas Septiņas Vecmeitas, veco aktieņu ansambļa izpildījumā.

Spilgti atmiņā palika Lielvārdē pašdarbības ansambļa uzvestā Gunāra Priedes luga "Nakti pirms mājām". Patika trāpīgais saturs un veids kā un kur to rādīja: izrāde notika zem klajas debess Lielvārdes vecajās pilsdrupās, bez grima apgaismojuma. Rezultāts - vienreizējs.

Ātri pagāja divi mēneši, bija jāpošas atceļam. Šad tad dzirdēju jautājumu, vai nedomājot pārcelties pavisam uz Latviju. Atbildēju - nē. Esmu jau tik ilgi prom, Kanadā man bērni ar ģimenēm - tur tikai radiņi, kas gadu tecējumā kļuvuši tāli. Mana vieta Kanadā.

SKAIDRĪTE LIEPA

* Nelaiķis Osvalds Liepa savā laikā bija ļoti aktīvs MLB ZINOTĀJA līdzstrādnieks, publicējās zem paraksta VECAIS SANTĪMS. Par to viņam redakcijas vissirsnīgākais paldies!

Sarakstījis daudz lugu. Ilgāku laiku bija arī Latviešu Preses Biedrības Kanadas kopas priekšnieks.

Vieglas smiltis dzimtenes kapsētā!

Redakcija

** Nolasīts 16. septembrī, Latviešu Centrā, Toronto, "LATS" sanāksmē.

Ziemeļkaliforniešu drēbju un apavu sūtījums sasniedzis mērķi.

Viss tas sākās 1992. gada pavasarī, kad kopēja makšķerēšanas izbraukumā Egils Grieze informēja savu amerikāņu draugu Haroldu Turneru par daudzu tautiešu šodienas grūtajiem apstākļiem Latvijā. Sevišķi Sibīrijas lāģeņu mocību pārcietušajiem pensionāriem un bijušiem leģionāriem-invalidiem. Pēc dzirdētā Turners, kas strādā vadošā postenī Sanfrancisko un apkārtnes drēbju un apavu firmā, vaicāja, vai palīdzētu kāds viņa firmas drēbju un apavu ziedojums. Momentāli sekoja sazināšanās ar Ziemeļkalifornijas Daugavas Vanagiem. Drīz pie Turnera ar smago mašīnu ieradās vanagi Daumants Viks un Jānis Šteinblūms, kas kopā ar Egilu Griezi ielādēja mašīnā jaunas drēbes un apavus 50.000 dolāru vērtībā. Visu ziedoto noveda un novietoja vēlākai kārtošanai vanagu Daumanta un Elzas Viku dzīves vietas garāžā.

Sekoja uzmanīgs plānojums, lai lielais ziedojums nonāktu patiesi istajās rokās. Vispirms nolēma, ka mantas jāsaņem visvairāk cietušajiem un grūtos apstākļos nonakušajiem tautiešiem dzimtenē - Sibīriju pārcietušajiem pensionāriem un leģionāriem - invalidiem. Reizē nolēma, ka katram nelaimīgajam pakos, apmēram, vienādu individuālo sūtījumu, un absolūti bez starpniecības. Nelaimīgo tautiešu adreses / ar DV Centrālās valdes (Vācijā) Aprūpes daļas vadītāja Bērziņa palīdzību /, sagādāja Ziemeļkalifornijas DV priekšnieks Jānis Pružinskis. Kopskaitā 150. Jaunas iepakojumu kastes un transportu ar savas darba vietas palīdzību sagādāja ZKD V valdes locekle Jāna Klāsona, un ļoti palīdzēja DV ASV Zemes valde ar 3.000 dolāru piešķirumu nosūtīšanas izdevumiem. Bija arī vēl atsevišķu Ziemeļkalifornijas tautiešu naudas ziedojumi.

Tā kādā nedēļas nogalē Viku dzīves vietas garāžā ieradās ZKD V valdes locekļi, Griezes ģimene un Jānis Zītarš sadalīt un iepakot nosūtāmo. Zītarš dāvināja sūtījumam arī 30 sava apgāda izdotās Jāņa Klīdzēja "Neraudi, ja nepārnākšu" grāmatas. ZKD V ik sūtījumam pievienoja prāvas aspirīna kārbas ziedojumu. Šai pirmajā sūtījumā uz Latviju nosūtīja ap 80 kastes uz adresēm vairāk Rīgā un Rīgas apkārtnē. To darija ar nolūku, jo Latvijā bija liels benzīna un līdz ar to transporta trūkums. Rīgas apkārtnē dzīvojošiem bija vieglāk sūtījumu saņemt. Nākošu reiz šādus sūtījumus plānosim uz tālākām vietām, kuŗu tuvumā iekārtotas Jules Zonna jaunās noliktavas. Poļu izcelsmes Zonns, ar kuŗa firmu kastes sūtījām, deva sūtījumam speciālu atlaidi. Ik kastē bija divi pāri jauni apavi, krekli, bikses, vēja jakas, silti treniņa tērpi, u. c., un tās saņēma vairums bijušie leģionāri, kas zaudējuši redzi, dzirdi un locekļus.

Šajās dienās ZKD V priekšnieks J. Pružinskis saņēma ļoti daudz pateicības vēstuļu no Latvijas, kuŗas visas, protams, nav iespējams publicēt. Tālāk daži izvilcumi.

Sveiciens no dzimtenes - Rīgas!

Sirsniņš paldies par jūsu sūtījumu, ko saņēmu 11. augustā. Dienēju 15. Latviešu divīzijā - plkv. Januma pulkā, 3. bataljona sakaru vadā. 1945. g. aprīlī mani ievainoja Helas pussalā. Pēc tam man bija divas reizes kāju amputācija. Tagad ir kreisās kājas amputācija, zem ceļa 13 centimetru. Pie mums Latvijā dzīves līmenis katru dienu paliiek grūtāks. Ir labi, ka vecos leģionārus atceras arī svešumā. Par visām Jūsu pūlēm esmu ļoti, ļoti pateicīgs.

Dārgie kauju biedri!

Liels, liels paldies par sūtījumu, kas bija kā Dieva

dāvana! Nepemiet ļaunā, ka visu gan pārdevu, jo 12. augustā nomira mana meita pašā dzīves plaukumā. 39 gadi. Atstāja manā aprūpē bāreniti, mazdēlu Mārtiņu. 11 gadiņi. Tagad mums ar sievu jābūt stipriem un jāturas, cik iespējams, jo zēns ir jāuzaudzina un, cerams, ka ar Dieva palīgu to spēsim. Zemu noliecu savu galvu visu Jūsu Daugavas Vanagu priekšā un ar pateicību Jūs atcerēšos. Liels, liels paldies!

Labdien, Daugavas Vanagi!

No liela pārsteiguma nezinu nemaz, ko lai rakstu un kā lai pateicos par sūtījumu, ko tik negaidīti saņēmu. Nekad es nevarēju iedomāties, ka šajos apstākļos varētu kāds mani atcerēties. Sūtām Jums no sevis un sieviņas sirsnīgu paldies, jo mūsu apstākļos pašreiz tas ļoti daudz nozīmē. Būšu ļoti atklāts. No atsūtītām man personīgi lietotajām ir tikai viens džemperis un viens pāris kurpju. Pārējais par mazu. Bet tiks izmantots pārējiem radiņiem, kas man izpalīdzēja lāģeņa laikos Sibīrijā. No pirmās dienas biju 19. Latviešu divīzijā, kur 1943. gada martā tiku smagi ievainots. Rezultātā kreisās kājas augšpusēja gala amputācija. Gan jau viss būs labi un viss ar laiku nokārtosies. Galvenais jau nezaudēt cerības. Vēlreiz sirsnīgs paldies visiem, kas piedalījās sūtījuma sagatavošanā un nosūtīšanā. Veselību visiem Daugavas Vanagiem!

Tas nu īsumā. Viku garāžā atkal krājas jaunas kastes nākošajiem sūtījumiem ar Ziemeļkalifornijas tautiešu saziidotajām mantām. Latviešu draugs Haralds Turners ir par visu informēts un aizkustināts. "Ja tik man būs iespēja - palīdzēšu atkal" ir viņa vārdi. Ziemeļkalifornijas Daugavas Vanagi palīdzību turpinās un cer, ka šis notikums ierosinās arī citas mūsu kopas un organizācijas!

GUNĀRS GRIEZE

ZEM PILSONKĀRA DRAUDA II

Rakstīts Pateicības dienā ASV

Pateicība Tev, miļlais Tēvs, ka sūtīji mani no Latvijas uz ASV, kur es mācījos izprast Tavus likumus un Tavus praviešus, kas nes cilvēkiem un tautām labklājību. Es slavēšu Tevi un Tavu dēlu, kuŗu Tu sūtīji visiem par gaismu, lai atvērtu mūsu acis mīlestībai. Šī mīlestība mūs māca dzīvot satīcībā vienam cilvēkam ar otru cilvēku, vienai ģimenei ar otru ģimeni un vienai tautai ar otru tautu. Pateicība Tev, kam pieder mūsu dvēsele, gars, mūsu spēks un intelīģence. Pazemībā noliecu galvu Tavā un Tava dēla priekšā.

Kas izšķirs Latvijas likteni?

Lai novērstu pilsonkārā draudu Latvijā, tās iedzīvotājiem jāapzinās šādas realitātes iespēja. Par to jāraksta presē. Nepieciešama ir iedzīvotāju izglītošana.

Latviešu luterāņu tulkotajā Bībelē, kas izdota ar The British un Foreign Bible Society gādību Londonā, 1965. gadā, 704. lappusē lasām sekojošu teikumu:

"Kur nav nekāda pravietiska priekšpasacījuma par nākotni, tur tauta kļūst mežonīga un garīgi tukša; bet labi tam, kas rīkojas pēc bauslības."

Šīstulkojums no oriģināla everei valodā latviešu valodā ir apmierinošs (3+). Lūgšu, lai 1992. g. luterāņu, baptistu, katoļu un adventistu Bībeles tulkošanas autoritātes atsūta savus jaunākos šī teksta tulkojumus (Proverbs 29:18). Angļu valodā no oriģinālās valodas Proverbs 29:18 ir precizāks:

When there is no one in prophet's authority the people become irrational; only a guardian of Torah (Law) can keep them on the straight path. (JJP*)"

Un latviešu valodā:

Ja nav neviena, kam ir pravieša autoritāte, tauta kļūst irracionāla; tikai Torah (Likumu) sargs spēj to noturēt saprāta robežās (JPJ*).

Latvijas prese bez Pravieša autoritātes liecina, cik garīgi tukša, mežonīga un irracionāla var kļūt tauta. Kas ir šis Torah, Likumu jeb Bauslibas sargs, kas spēj noturēt tautu un sabiedrību saprāta robežās? Tas ir cilvēks, kas pats ievēro un māca Bauslibu citiem.

Kristus teica: "Es neesmu nācis, lai atmestu Torah (Bauslibu), bet lai to papildinātu." Ar pravieša starpniecību, kā rakstīts Jeremijas grāmatā 9:13, 14 (JPJ*), Dievs ziņo: "Tādēļ, ka tie atmeta Manus likumus, ko Es tiem devu, un neklausīja Manu balsi un nedzīvoja pēc tās, bet sekoja savām emocionālām iegribām un viltus dieviem, par kuriem tie dzirdēja no saviem tēviem... Es izkaisīšu tos starp citām tautām..."

Emocionālas iegribas vienmēr nes tautai vai sabiedrībai lielus zaudējumus. Latviešu emocionālā iegriba atbērties krieviem 1942. gadā atnesa tautai lielus zaudējumus no 1942. gada līdz 1962. gadam. Šī emocionālā iegriba samazināja latviešu procentu Latvijā no 80% uz 50%.

Jautājumam, kā varu būt drošs par Raditāja un Likumu (Torah) esamību, mana atbilde ir: Latvijas, ASV, Izraēlas un ikvienas tautas vēsture man liecina par šo esamību.

Reiz, pagātnē, emocionālas iegribas atnesa lielus zaudējumus arī ASV iedzīvotājiem. Pilsoņu karš (The Civil War), kas risinājās no 1861. līdz 1865. gadam, atnesa šai zemei smagus cilvēku un saimnieciskus zaudējumus. Savstarpējā karā krita, apmēram, 620,000 karavīru un daudzu ģimeņu, sieviešu un bērnu liktenis bija grūts sekojošā pēckara postā un nelaimēs. Vairāk kā puse karavīru mira, kritot par upuri slimībām.

Naidis un rūgtums Ziemeļu un Dienvidu štatu starpā turpinājās vairākās paudzēs. Emocionālā iegriba "mēs tos jeņķus (ziemeļniekus) nospiedisim uz ceļiem" nobeidzās savādāk, kā to dienvidnieki bija iedomājušies. Emocionālo iegribu cilvēki un tautas parasti nerēķina ar sliktākā gadījuma scenārija apsvēršanu. Latvijā sliktākā gadījuma scenārija apsvēršana ir tikpat ka neesoša. Ne par to raksta laikrakstos, ne arī ziņo televīzijā.

Amerikas Savienotās Valstīs SLIKTĀKĀ GADĪJUMA scenārijs ir normāla televīzijas un laikrakstu reportāžu sastāvdaļa. Angļu valodā to izsaka vārdi "the Worst Case Scenario".

Varētu domāt, ka latvieši pēc II Pasaules kara būtu kļuvuši gudrāki apsvērt sliktākā gadījuma scenāriju. Stāvoklis ir pretējs. Tauta dod signālu redaktoriem - lūdzu, nerunājiet par sliktākā gadījuma iespējām, mēs to nevēlamies dzirdēt.

Kristus un Torah (1) taisnā taka.

Mācisimies Latvijas 20. gadsimta vēsturē, kā emocionālas iegribas ir postījušas Latviju, un izšķirsimies par labāko ceļu - Dieva Likumu (Torah) atzišanas taisno taku.

Līdz šim Latvijas 20. gadsimta vēsturei varētu likt virsrakstu "To mēs negribam dzirdēt".

Kad 1937. un 1938. gadā Eiropā valda nemiers un sasprindzinājums un Vācija okupē apkārtējās teritorijas, latvieši prasa no saviem vadoņiem tautisku vāvuļošanu un neitralitātes apliecinātājas runas. Par Latvijas iespējamo okupāciju - par "to mēs negribam dzirdēt". Ka ar aizjūras kolonijām varētu glābt ģimenes un uzturēt kopību, par "to mēs negribam dzirdēt". Par alternatīvēm sliktākā gadījuma apsvēršanai - "par to mēs negribam dzirdēt".

Kad 1941. un 1942. gadā visa pasaule zina, ka Hitlers un Lielvācija karu zaudēs, uzpeld ideologi, kas

atbalsta vācu spiedienu dibināt legionus. Naidā pret krieviem, tie grib iet kopsoli ar ne mazāku vēsturisku ienaidnieku un drīzu kara zaudētāju. Vai tautas vadītāji ir gatavi darīt tautai zināmu un apsvērt sliktākā gadījuma scenāriju? Nē. "Par to mēs negribam dzirdēt".

Kad 1991. un 1992. gada notikumu ievirze rāda, ka Latvijā pie varas varētu nākt krievvalodīgie (ar vai bez pilsoņkara), latviešvalodīgie prasa no saviem vadoņiem svešvalodīgo padzišanu un neo-fašisma atjaunošanu valsts dzīvē.

Par Kristus un Praviešu principu atzišanu un pieņemšanu valsts pārvaldē visiem Latvijas iedzīvotājiem - par "to mēs negribam dzirdēt". Tautai patik fantazēt, ka ASV naks ar savu karaspēku un krievvalodīgos izdzīs. Re! Angļu flote jau esot iebrukusi Baltijas jūras līci. Vecas fantazijas jaunos pantmēros!

Latvijas likteni neizšķirs ASV un latviešu emigrantu organizācijas ASV. To neizšķirs Vācija un Zviedrija, ne arī turienes emigrantu aktivisti. Latvijas likteni izšķirs paši Latvijas iedzīvotāji; kādu ceļu tie vēlēties iet. Vai tie vēlēties iet kopā ar saviem nacionālistiem, kas meklē savu emocionālo iegribu ceļus, vai arī tie vēlēties uzklaut Raditāja Likumu sargus un Praviešus.

Likums, kas attiecas uz tautām vai etniskām grupām, kas runā dažādās valodās, ir sekošs. Valodu atšķirību cilvēces vēsturē izdara Raditājs, lai cilvēki negodinātu paši sevi, neceltu sev un saviem panākumiem pieminekļus, bet meklētu Viņu, mūsu dvēseles radītāju. Šo lielo Praviešu atklāsmi varam atrast Izcelsmes (Genesis) grāmatā, kurai luterāņu baznīca devusi nosaukumu Pirmā Mozus grāmata.

Savas tautas godināšana (nacionālisms) un pieminekļu celšana sev un saviem darbiem par godu arī nākotnē nesis draudus, nedrošību un izkaisījumu. Šāds ir Raditāja likums un cilvēks to nevar grozīt, lai kādas emocionālas iegribas to nediktētu.

Slava un pateicība mūsu dvēseles valdniekam!

J. PURVIŅŠ JURJĀNS

* JJP un JPJ - copyright by Church Counsel, Inc., Wisconsin, U.S.A.

** TORAH - vārds latviešu valodā tulkojams kā Instrukcijas-Likums.

////////////////////////////////////

NEBŪT VAI BŪT

Pagaidu valdība. Tās "ievēlēšanas" īpatnības. Personāliju pātibas. Puča izvērtēšana Maskavā, Gorbija pazemošana, kas vēlējas tikvien, ka demokrātiju paspēlēt. Lietuva ekskomunistu katoļu ordenis. Sava Karaļvalsts, savs spīts, sava uzticēšanās, savs kunigs allaž bijis.

777 gadi verdzības. Pēdejā kolonija pasaulē pasludināta neatkarīga. Vergi mācās pārvaldīt. Tauta meklē varoņus un mierina sevi, ka tie tik apburti un klus. Angļiem tā jau bijis, tādēļ: vāja un nožēlojama tā tauta, kurai vajadzīgi varoņi.

Trimdu vairs nebaida un neatrāda, tik reti vēra ņem. Bruno Rubesa kungs raksta 18 vēstules ar ieteikumiem, pieredzi, ar mīlestību Godmaņa kungam. Tās tā arī paliek bez atbildes un atbildības. Abi gudri. Dzīve iet uz priekšu un aklie ved mūs preti saulei. Saulveži, prievotie, pastalotie. Pagaidu valdības likumdošana seko viņu pēdīpās. Tik pēc "Laifa" uzmanības parādīšanas, diplomātija sarosās un skaidrot sāk, kas tad tie latvieši tur jūrmaļā ir - zvejnieki vai mednieki, vai riekstotāji.

Biedri kungi cer savai mikstai vai cietai desai vēlēšanu dienā 7,7% atlaidi dot, kā Sēlijā, tā Alūksnē, kā Zaubē, tā Pušmucānos. Tas triks jau bija, ko tauta droši atcerēsies.

Līdz šim nav čekas aģentūru sarakstu, tie akurāt kā varoņi - te apburti un - klus. Tā nav, tie jau ozolus cērt un vāciem to cildeno miesu par pusvelti pārdod, varoņi kapsētās misiņu un bronzu lauž, varoņi labu naudu par asinim un miroņkaulu ņem.

Kā trimdai iet? So, so, okey, by by. Te arī sarežģījumi (problēmas). Gadi, jau stundas skrien, kā stirnas, un bērni nenāk atpakaļ, piemirsuši tēva valodīņu, latvāci, latspāņi, latindiāņi. Cik mazbērnu, kas pūlas vervelēt latviski, labi, ja izdveš Džons (Jānis), vectētiņ, un vectētiņš laimīgs Latviju jūt.

Miksēto laulību apgriezti zari, pusinki, pusminki, pussausi, pusvesti. Latvija ar centru Kanadā, latvietis Amerikā, svētdienas skolā. To dzina melnās nojautas, tas bija izmisums un ciņa, tas bija būt un pastāvēt un izturēt, vai ticības un mīlestības pietrūka. Nu daudzi svētdienas skolās gājēji, acis novērsdami, atbild - neinteresē, nav laika uz Latviju braukt, jāstrādā, jūs saprotiet - te ir jāstrādā.

Tā jaunie Kanadas Ozoliņi un amišu Krūmiņi tik strādā un krāj, un nav laika Veidenbaumu palasīt. Sāpīgi, ļoti, ļoti. Ozoli, kā te, tā tur, apzāģētiem vaināgiem, aplauztiem zariem, aizcirstām saknēm, to zīles krit paušķēdamas uz asfaltbetona. Laiks pilns kritušo ozolu sappiem. Nu Latvija brīva un brīvai tai būt, tik trimdas kapsētas pēc pārpelnošanas zeļ, pelni svešai zemei der, mūsu pelni pasaulē. Viss atdots - māja, Oldsmobil, Lielvārdes josta, vainadziņš un pēdējā nopūta. "Ak Latvija, cik tālu tu" - lai gan caur Kopenhāģenu ir labāk lidot kā caur Helsinkiem.

Latvijā tāpat, te sveši kungi atkal nāk, te viņi atkal valdīt sāk. Nāk svešie no zviedru zemes un Husquenas asie zobī staltu eglī dragā, gadsimtu ozoli jīmst. Tos par feniņiem vāci ņem. Ņem mūs bez zobena un krusta ēnas. Ek vergi, vergi, verdziņi, aug tūtiņdreijeru pulki. Pārdot, pareizāk atdot par 30 grašiem nav īpaši jāprot. Pārdot var visu, tik kam un par ko. Vai pagaidu cilvēki, pagaidu laikā drikst tirgot svētumus? Sarakstu nav un tirgot nav liegts. Salaspils. Salaspils ģipsakmens vācietim aiziet. Kalnciema gaišo mālu soms nolūkojis, itālis velk brūnālām ādu nost - laba slava to kurpitēm. Ir vēl kas pārdodams - atdodams?

Ko trimda darīs? Vai latvju pases ņems? Vai Saeimu vēlē, vai kandidātus dos un aizstāvēs?

Uz Dziesmu svētkiem brauksim. Re, kā uz svētkiem, to pelēko šaubu un bezceru laiku lai paši pārļaižam, lai visi latviski runā, dzīvokļus atbrīvojiet no austrumniekiem. Tik uz Dziesmu svētkiem brauksim, uz izrādi, uz pagaidu valdības priekšvēlēšanu parādi brauksim, ko atkal biedri-kungi ar tauru skaņām ievadis. Vasarā brauksim tā ap Jāņiem, nakts vijolēs reibināties.

1993. gads izšķirs latvju likteņgaitas nebūt vai būt, ja tauta ticēs varoņiem, tad sāji klāsies, ja tauta pati varone, tad brīvai būt, tad neatkarīgai kļūt. Vai tad neatkarīga nav brīva un otrādi? Brīva var visiem vājiem būt, pavēja pūkām, zeltam, zobenam un viltum, blēžiem, spēlmaņiem. Ja tauta varone, tā savāks savus bērnus, kas kaili krustcelēs rotaļājas, tos sasildīs un apmiļos. Ja tauta varone, tā brīva, tās valsts ir brīva, brīva mīlestībai, cieņai, svešu nākšanai un drīzai projām iešanai. Neatkarīga no parādiem un želasības, lieliem kaimiņiem, bailēm, turīgiem aizbildņiem.

Bez Dzimtenes šeit vieglāk, cik plaši apvārksņi. Dzimtene smeldz, atgādina, spiež sirdi un maku. Latvija sāj. Vieglāk košļāt čipus un patempt drinkus, vai atpirkties ar \$ 200, un tiešām vieglāk kļūst.

Latvijā nav vieglāk. Jūtamies pagalam draņķīgi - ausekļotie, pastalotie, dziesmotie varoņi aizlaidušies uz bagātām un dziļām zemēm, cits apprecējis aizjūras kundzi, cits pametis savu mammu.

Sarkanie mazgājušies un berzušies, cik spējuši, tālāk par ādu nav tikuši; zilie ielās snaikestās. Rietumu kultūra ar smago porno ienākusi.

Privatizācijas čekus došot pēc Latvijā nodzīvoto gadu skaita. Jo ilgāk draņķojis un pazemojis aborigenus, jo vairāk čeku dabūšot. Tā ja.

Še, svešā zemē, jauki aiz lielā loga kvēl lielākie ezeri, uz mata kā Dzintarijūra un paps vēl latviski runā un dzied. Viņiem jūra un trepju rūmes smird, krievi visur, ko mēs tur darīsim? Īpašumus gan paņemsim un pārdosim, kam gribēsim. Brīvā pasaulē var visu brīvi pārdot. Būs, kas Latviju pārēk, un ir jau. Tikai iedzimtiem tās naudas nav.

Pārkrāsotie vēži izmainītā kultūrē ar trimdas ratiem Saeimā brauks. Dziesmu svētkus rikos, pieminekļus atklās brīvībai un tēvzemei.

Mūsu pašu Anšlavs aicina izvest garnizonus un attirēt zemi no migrantiem. Nāc, dzejniek, palīgā! Neesam vairs ne mēs, ne jūs. Mums ir viena vienīga Latvijas pase.

Nāc, latvieti no Kanadas, Austrālijas, Venecuēlas, ASV! Nāc palīgā, lai Kr. Valdemāra vaigu nenodzēš, lai tam maitas putns coca-cola acis neizknābj. Ak, tas jau esot izdarīts. Nāc palīgā, lai neiztirgojam vēl atlikušo, lai nenododam, nepārdodam svētumu, nāc blakus, kopā bēda.

Jūs gaidāt uzaicinājumu nākt uz Latviju. Te tas ir. Gaidīt aicinājumu no kā, no tiem, kas mūs trieca visā Pasaulē, no tiem, kas gūst un šķeļ, no tiem, kas steidzas ņemt? Par velti cerēts. Laiks ir nežēlīgs, tas visu dzēš, to viņi zin.

Salidosim Latvijā ar darbiņu, ar padomiņu, uz klātbūšanu, ne svētkiem, ne pie pēdējiem pilnajiem galdiem, kopā ciest, uz kopā triekšanu. Nebūt un tomēr būt!

Pietiek, aicinu Tevi uz mazu drinku par brīvo, neaizmirstamo un neaizsniedzamo Latviju.

Palika vieglāk, vai ne? Tiksimies Dziesmu svētkos kaut kur pie Gaujas.

Ar cieņu ceļā uz Latviju,

1992. gada 18. decembrī

LEOPOLDS OZOLIŅŠ

* L. Ozoliņš ir ķirurgs-ortopēds Jūrmalā. Bijis Rigas PSRS deputāts no Latvijas. Tagad Jūrmalas deputāts. Bijis Kanadā un ASV vairākas reizes un ticies ar latviešiem. Viņa adrese - Leopolds Ozoliņš, Z. Meierovica pr. 5, Jūrmalā, LV-2015, Latvijā, tel. 760561

GLĀBSIM RĪGAS OPERU NO KRĪZES

Pagājušo vasaru daudziem no mums bija izdevība viesoties Rīgā un arī ierasties kādā no Operas uzvedumiem, kas pagaidām notiek jaunā Dailes teātra telpās. To salīdzinot ar mūsu Toronto operu uzvedumiem katram radās iespaids, ka Rigas uzvedumi ir pat daudz pārāki daudzējādā veidā. Un par to katrs latvietis var tikai priecāties. Tai pašā laikā bija sāpīgi redzēt, ka apmeklētāju bija daudz par maz. Biļetes, kas pēc mūsu naudas šeit maksātu pat pāri par 50 dolāru, tur maksāja tikai 10 centu, un tomēr cilvēki nevarēja atļauties šos skaistos uzvedumus apmeklēt. Tas liecināja par lielu ekonomisku krīzi, kas varētu pārvērsties par kulturālu.

Tomēr jāpiemin, ka ROCK koncerti vēl necieš no šīs ekonomiskās krīzes, bet tas tomēr jau varētu liecināt par kultūrālo krīzi, kas piemeklējusi plašākus jaunatnes slāņus, kas nekad var nekļūt par istā skaistuma cienītājiem, ko sniedz nopietnāka mūzika, ieskaitot operas.

Šai sakarā ir radusies skaista iniciatīve, ka mums šeit no savas pārticības ir devīgi jāziedo brīvbiļetes studentiem un pensionāriem uz visiem operu un baletu uzvedumiem, un arī uz simfoniju koncertiem; tā aizpildītu zāles tukšās vietas un rastu morālo atbalstu māksliniekiem un izpildītājiem; ir nospiedoši māksliniekam uzstāties pustukšās zāles priekšā. Katrs, kam šī lieta rūp, var nodot savu ziedojumu tieši režisoram Guntim Gailītim, Jaunā Dailes Teātri, Rīgā, tel. 331682, Dr. P. Cakulam, Hamiltonā (40 Price Avenue), tel. 416-388-1346 vai caur Toronto latviešu koncertapvienību.

Atcerēsimies, ka pat tik lēti kā par vienu dolāru, varam sagādāt skaista pārdzīvojuma vakaru 10 studentiem vai pensionāriem. Reizē tas arī būs mūsu jaunatnes ievadišana skaistajā mākslas pasaulē, lai tā nepaliktu visu dzīvi ROCK attīstības zemajā līmenī.

E. U.

+++++

VĒSTULES:

LATVIJAS NACIONĀLĀS OPERAS DRAUGU ĢILDE

Izpildot Jūsu un Gunta Gailīša kunga lūgumu, uzskatījām par lielu pagodinājumu pieņemt Jūsu piedāvājumu paplašināt operas draugu loku. LNO draugu ģilde nu jau divus gadus cenšas mūsu sabiedrībā padziļināt izpratni par šo visbagātāko no muzikālās dramaturģijas žanriem. Esam rīkojuši tikšanos ar operas māksliniekiem, organizējuši lekcijas. Taču finansiālas grūtības, kādas patreiz mēs pārdzīvojam, neļauj mums pietiekoši plaši atvērt operizrāžu durvis - īpaši jaunatnei un veciem cilvēkiem. Ar Jūsu atbalstu jau esam sagādājuši iespēju vairākiem siemtiem skolnieku un konservatorijas studentu apmeklēt tās. Paplašināt interesentu loku nodrošināja arī izdevīgā valūtas kursa attiecība starp Kanadas dolāru un Latvijas rubli.

Ar lielu gandarījumu Jūsu ziedojumu uzņēma arī bijušie leģionāri. Turpmāk centšies operas draugu skaitā ieslēgt arī skolu audzēkņus no provinces skolām. Jāatzīstas, ka mācības iestāžu audzēkņu vidū, kas ar Jūsu atbalstu nesen bijuši operā, lielais vairums nekad operā vēl nav bijuši. Un spriežot pēc atsauksmēm, ar Jūsu palīdzību opermāksla iegūs daudz jaunu draugu. Jūsu ziedotie līdzekļi ļauj mums šo patīkamo darbību turpināt.

Jauno operas draugu vārdā atļaujiet, godājamais Upenieka kungs, pateikties Jums par cēlo novēlējumu un nodot Jums vislabākos sveicienus Jaunajā gadā.

VAIDELOTIS APSĪTIS,

LNO draugu ģildes prezidents,
Apes ielā 12-82, Rīgā - LV-1006

+++++

"MIRUŠIE VALODNIEKI" UN "NAIVĀS PACIŅAS"

Daudz bēdīgu ziņu pēdējos mēnešos mūs apciemo no Latvijas. Apvainotajās ziņās par latvju tautu gan atnāk retāk. Šoreiz tās decembra mēneša Ziņotājā ir atnesusi Eģina Nicholson-Tauriņa. Pieminēšu tās, kas "dzēligākas".

Kāpēc rakstītāja mētājas ar aizskarojošiem raksturojumiem, kā, piemēram, "... un ne sen mirušu valodnieku iesaldētās un nelokamās gudribas", šeit, domājams, ir aizskarti, bet vārdā nesaukti, mūsu brīvības laika izcilie valodnieki.

"Valoda mums sveša, sveša turienes latviešu domāšana"- ir jāpieņem, ka rakstītāja pazīst latvju tautas neseno vēsturi, pārdzīvojumus un ciešanas, bet nav mēģinājusi dziļāki izprast, kāpēc tas tā?

"Meitenes pieklāvīgās biksēs, etc." - vai tad rakstītāja tādas nav redzējusi Montrealā?

Latvijā antisemitisms redzams vecākajā un vidējā paaudzē; viņi taisa rebes, etc." - ja latvietim gāž mēslus uz galvas (kā nesenā "Life" žurnālā), tad tas nav "antilatvisks", bet ja kāds iedrošinās kritizēt židu tautai piederīgos, tad tas automātiski kļūst par "antisemitu", šādu pieeju rakstītāja noslēdz ar "pusfilozofisku secinājumu" par čigāniem un nēģeriem un rezultātā nenovēršami nonākot pie latviešu tumsonības! Neviena vārda par neseno latvju tautas pagātni, kad pār to valdīja 20. g. s. tumsonības gars, uzspiests no Vācijas un Krievijas "kultūrnesējiem"; šinīs zemēs dzīma antisemitisms, nevis brīvā Latvijā!

Ar to vien jau nepietiek, rakstītāja savus prātnieciskos spriedumus ir arī pārnesusi uz pašu mājām ar teicienu: "... un ar naivu paciņu sūtišanu mēs neizpirksim to faktu..."- tā apvainojot pašu māju darba darītājus. Tā darba darītājus, kas palīdz pazemotajai un trukumā nodzītai latvju tautai - pretēji rakstītājai, kuŗa tiši vai netiši lej "etiķi" uz savas cietušās tautas brūcēm.

Būtu pieklāvīgi, ja E. Nicholson-Tauriņa atvainotos latvju tautai (it sevišķi Dzimentē), jo MLB Ziņotāju lasa arī latvieši Latvijā. Esmu pēdējās četras vasaras ilgāku laiku uzturējies Latvijā, Rīgā un laukos, un varu, bez sirdsapziņas pārmetumiem, apgalvot, ka šādi aprakstītu latvju tautu gan es Latvijā neatradu.

PALIEPU JĀNIS

////////////////////////////////////

TĀDS IR STĀVOKLIS

Tuvojas skaistie Ziemassvētki, kuŗi normālos apstākļos cilvēkos vieš mieru un gaišas domas. Par šo priekšsvētku laiku tik skaisti un patiesi rakstīja Valda Mora:

Tik balts un kluss...
Viss gaidot aiztur elpu,
Krit zemei pāri
Mirdzošs zvaigžņu pakars,
Un baltām rokām
Skaudams zemes telpu,
Nāk senais, mīlais
Ziemassvētku vakars.

Diemžēl, - mēs pašreiz varam atļauties tikai uz īsu brīdi atdoties šim brīnišķīgām sajūtām. Protams, arī mēs Ziemassvētkos un gadu mijā katrs atskaitāties sev, šķīstāties, apņēmamies kļūt labāki. Bet reizē arī runājam Nikolaja Kalniņa rindas:

Dievs siltu ziemu dodī mums,
Bez sniega, vējiem siviem:
Kad atgūts lielais mantojums,
Mums jāpaliek ir dzīviem!...

Jā, tieši tāds ir stāvoklis. Dzīve tautai ar katru dienu kļūst grūtāka. Drīz labāka tā nekļūs. Iemeslu tam ir daudz. Protams, tie nav meklējami tikai Latvijā, jo dzīves lejupslīde notiek ne tikai Latvijā, ne tikai Baltijas valstīs, bet visās, tā saucamajās, agrākās socvalstīs. Vaina tā, ka

pusgadsimtu, citur pat vēl ilgāki, tika uzspiesta sistēma, kurā neviens nebija ieinteresēts intensīvi, daudz un labi strādāt, jo slinķis saņēma tikpat un nereti pat vairāk par čaklo.

Taču ir arī subjektīvi, Latvijā meklējami, iemesli. Patreizējā Latvijas AP, arī vietējās Padomēs ir ievēlēti, bet Min. Padomē un pašvaldību valdēs ir ievēlēti cilvēki, vairumam no kuņiem rūpes par tautu nav galvenais mērķis. Ir gan pieņemti daudz likumu un lēmumu. Ir izlaista Latvijas nauda, kas pazūd kā caurā makā. Valdība pie dzīvības sevi uztur ar iekšējiem un ārējiem aizdevumiem, kuņus maksāt nāksies arī vēl mūsu bērniem un bērnu bērniem. AP-ei un MP-ei nav ne politiskas mērķtiecības, ne lietišķas profesionalitātes.

Vai ir izeja no stāvokļa? Kur tā ir?

Skaidrs ir viens - vaimanas un iesligšana bezcerībā - nelīdzēs. Izejai ir jābūt un ir. Visi sab-politiskie darbinieki, politiķi ir sapratuši, ka daudz būs atkarīgs no tā, kāda būs ievēlamā Saeima. Jā - kāda tā būs? Patreiz droši var pateikt tikai to, ka tajā nevaldīs ne LTF, ne LNNK, ne LDDP (Latvijas demokrātiskā darba partija), ne LDCP (Latvijas demokrātiskā centra partija), ne kāda cita partija. Būs vai nu Igaunijas, vai Lietuvas variants. Tajā valdīs un tautas likteni noteiks vai nu labais - nacionāli patriotiskais, vai prokomunistiskais bloks. Lūk, kāpēc prokomunistiskie spēki šodien ar tādu skubu grib paplašināt vēlētāju (pilsoņu) loku - dot pilsonību gandrīz visiem, kas nozīmē saglabāt kolonistus Latvijā, un Latvija paliktu kolonizēta teritorija uz ilgiem, vai pat mūžīgiem laikiem.

Tāpēc mums - LNNK-ai, kopā ar visiem patriotiskiem spēkiem, demokratiskiem spēkiem, nelokami jānostājas pret vēlētāju loka paplašināšanu. Pretinieki mūsu pozīciju pasniedz kā cilvēktiesību ierobežošanu, kā ultra nacionālistisku, pret cittautiešiem vērstu politiku. Tā ir ļaunprātīga demagoģija, īstenības tīša sagrozīšana. Īstenība ir tāda, ka mēs sakām: mums ir jau LR pilsoņi, kas atziti speciālā LR AP-s lēmumā un šo pilsoņu vidū ir ap 20-25% cittautiešu. Nav naida starp latviešiem un cittautiešiem, bet gan starp Latvijas pamatiedzīvotājiem un kolonistiem, un ne mūsu vaina, ka kolonisti vairumā ir krievi. Jā, - mēs prasām, lai kolonisti brauc mājās, un tas nav mūsu izgudrojums. Tas atbilst attiecīgām starptautiskām konvencijām un pasaulē piemērotai praksei. Angļu kolonisti atstāja Indiju, kad tā kļuva neatkarīga valsts, Francijas kolonisti atstāja Alžīru, Portugāles kolonisti - Angolu, kad šīs valstis kļuva neatkarīgas valstis. Arī Irakas kolonistiem bija jāatstāj Kuveita, kad tika izdzīti Irakas bruņotie spēki.

Vai ir iespēja šo problēmu risināt? Ir. Krievijai vajaga tikai gribēt. Krievijai vajaga atteikties no nodoma paturēt Baltijas valstis kā kolonijas. Krievijā ir desmitiem tūkstošu sādžas bez neviena iedzīvotāja; ir jāslēdz skolas, klubi, pat slimnīcas, jo arī tām nav iedzīvotāju. Tie ir pārcelti un pārcēlušies brīvprātīgi uz pastāvīgu dzīvi Baltijas valstīs. Mums ir jāpiespiež AP-mē un MP-ē kaut vai sākt runāt, atzīt, ka praktiski vēl esam kolonizēta zeme, ka pie mums ir liels skaits kolonistu un ka tiem pakāpeniski ir jāizbrauc. Šai ziņā viņiem varam palīdzēt, bet nevis integrēties latviešu vidē. Cittautiešu LR pilsoņi sen jau ir integrējušies un te nevienai preseī nav iebildumu. Kolonistus mums nevajaga.

Nav arī jābaidās, ja kāda daļa uzņēmumu bankrotēs - tie, kas saražojuši produkciju, kuņai nav noieta. Šo uzņēmumu direktori, kalpotāji un strādnieki arī ir kolonisti. Viņi negrib realizēt saražoto produkciju par iespējamām cenām, lai par iegūto naudu varētu pārprofilēt uzņēmumus. Valstij vajaga dot aizdevumus tiem uzņēmumiem, kuņi ražo produktus, kas vajadzīgi mūsu

lauksaimniekiem, pilsētniekiem, sadzīvei.

AP-ei un MP-ei jābūt neatlaidīgai sarunās ar Krieviju ne tikai par bruņoto spēku izvākšanu, bet arī par kolonistu izvešanu. Jālūdz ANO, Eiropas Padomi un citas starptautiskās institūcijas palīdzēt šo jautājumu risināt.

Mums jāpārlicina tauta, ka nedrīkst krist pesimismā, nebast galvu smiltis, noslēgties savā mājā vai dzīvoklī. Jāvāc paraksti, sapulcēs jāpieņem rezolūcijas, jāraksta kā republikaniskajā, tā vietējā presē, jārunā pa radio un TV - prasot AP-mi un Valdību enerģiski rīkoties pieminētajā virzienā. Tauta jāaicina vērot savus deputātus, lai redzētu, kas ir kas. Tad varēs ievēlēt Saeimā un vietējās padomēs cilvēkus, kas kalpo tautai.

Tā tad - galvu augšā! Ar neatlaidību jau panācām nomainīt vadību Ārlietu ministrijā. Ir radušās iespējas pasaulei parādīt īstās problēmas Latvijā.

Ir iespējas uzvarēt. Viss atkarīgs no tautas aktivitātes. Ir jāuzvar Saeimas vēlēšanās; jāuzvar šoreiz, vai dzīvosim kolonizētā zemē ilgus gadus.

Tāds ir pie mums stāvoklis. Tādi ir daži no mūsu uzdevumiem.

Neviena sevi cenoša tauta nekad nesamierināsies ar stāvokli, ka ir mazākumā savā Tēvzemē iedzīvotāju kopskaitā.

EDUARDS BERKLAVS

////////////////////////////////////

SKAIDRĪBAS LABAD

Atbildes trīs rakstītājiem

Gribētos visas "Abrenes", Francijā, problēmas atrisināt un diskusijas izbeigt. Taču šobrīd vēl nevar gluži klusēt, kamēr jautājums nav izšķirts, un kamēr latviešu presē parādās daļēji nepareiza informācija. Šķiet, ka par šo jautājumu vairākkārt rakstījuši cilvēki, kas tur vai nu nekad nav bijuši, vai arī tikai ļoti reti. Viņiem bieži trūkst faktu.

J. Mazutis, noteikti gribēdams labu, sacerējis rakstu, kas publicēts vairākos trimdas izdevumos. Dzīvojot tālajā Otavā, pats sūdzas, ka trūkstot informācijas, tādēļ nav brīnums, ka rakstā ir dažas būtiskas kļūdas. Skaidrības labad vajadzētu tās izlabot.

Viņš apgalvo, ka "Abrenes" statūti mainīti bez pajinieku piekrišanas. Fakts ir, ka statūtu maiņa tika apstiprināta paju ipašnieku rakstiskā balsošanā. Par to var pārliecināties, izlasot 1990. g. pilnsapulces protokolu un balsu skaitīšanas komisijas protokolu. Šajā balsošanā pajinieku vairākums apstiprināja principu "viena paja - viena balss". Ja nu Mazutis un citi pārmet "Abrenei" neveiksmīgu saimniekošanu, šeit būtu jāpiezīmē, ka šī sistēma ieviesta tieši tādēļ, lai uzlabotu "Abrenes" saimniecisko stāvokli. Ar to cerēja veicināt paju pārdošanu. Apgalvojums, ka šī sistēma tad atļāvusi vienai pajinieku grupai, tā sakot, sagrābt varu un rīkoties "neiegrozoti" nav ticams, ja paskatās uz faktiem. Kā noskaidroju, pavisam pārdotas ap 1,200 pajas, apmēram, 900 paju ipašniekiem. Gandrīz visiem pieder samērā mazs paju skaits. Ir tikai daži, kam pieder 10 vai vairāk, un maksimālais, kas vienai personai pieder, ir 15. Tātad pajas sadalītas ļoti daudzām personām. Vienai mazai grupiņai nav iespējams sastādīt dominējošu koalīciju. Ja arī ļoti liela pajinieku grupa būtu izveidojusi vairākuma koalīciju, tad viņiem taču uz to būtu tiesības. Tas pieder pie demokrātijas. Apgalvojums, ka kāds "Graša bloks" rīkojoties "neiegrozoti", arī nav pamatots, ja analizē pajinieku rakstiskās un pilnsapulces balsošanas. Šajās balsošanās direktors Grasis un viņa priekšlikumi kādreiz gūst vairākuma piekrišanu, bet kādreiz arī ne.

Mazutis apgalvo, ka "Abrenes" pirmais pārvaldnieks A. Dāle un citi darbinieki gadu gaitā atstājuši savus amatus tādēļ, ka "Abrenei" bijuši "svārstīgi mērķi" un ka paši darbinieki nav zinājuši franču valodu. Kas attiecas uz "svārstību", "Abrene" ir centusies mainīties laikiem līdzī, ir arvien vairāk kalpojusi Latvijas latviešu vajadzībām (to darījusi arī Minsteres latviešu ģimnazija un citi latviešu pasākumi). Kas attiecas uz darbinieku franču valodas zināšanām, jāpiekrit Mazutim, ka tā kādreiz bijusi problēma. Ā. Dāles māte ir francūziete, un viņš šo valodu prot. Tieši tādēļ šis cilvēks "Abrenei" bija sevišķi vajadzīgs. Diemžēl, kā jau rakstīju, viena persona, kas arī šodien daudz kritizē vadību, toreiz lielā mērā bija atbildīga par to, ka Dāle aizgāja.

Mazutis apgalvo, ka es savā rakstā "Vai iespējams glābt Abreni?" esmu gribējusi pierādīt, ka pie visām problēmām vainīgi ir iesūdzētāji, nevis pašreizējā vadība. Tieši otrādi! Manā rakstā norādīts, ka arī pašreizējā vadība, ar savām vajībām administratīvā un saimnieciskā jomā, IR lidzatlīdzīga pie šīs dienas problēmām.

Vadība, piemēram, nav varējusi nokārtot to, ka paju īpašniekiem regulāri izsūta informāciju. Pati esmu centusies rakstīt par tiem "Abrenes" sarīkojumiem, kuŗos esmu piedalījusies. Algoto darbinieku vidū uz vietas nebija istā cilvēka, kas regulāri sastādītu vispārējos pārskatus par "Abrenes" darbību, nemaz nerunājot par to, ka bieži trūka finansiālo līdzekļu šādas informācijas izsūtīšanai. Piekritu Mazutim, ka tā bijusi nopietna problēma. Viņš arī norāda uz citiem "Abrenes" problēmu cēloņiem, un šeit nav daudz ko iebilst.

Tomēr nevaru piekrist viņa apgalvojumam, ka es esot nepareizi aprakstījusi rakstisko balsošanu, kas notika vasarā. Kā viņš to atferē, es it kā rakstīju, ka pajiniekiem toreiz izsūtītas balsošanas zīmes "Abrenes" nākotnes izšķiršanai, kopā ar aicinājumu arī nākt ar citiem potenciāliem projektiem. To neesmu rakstījusi. Rakstīju, ka padome "joprojām" gaida citus projektus. Tā tas arī ir. Pirmais aicinājums nākt ar alternatīviem projektiem publicēts latviešu avīzēs vasarā, jau pirms tiesas prāvas. Kopš tā laika šis aicinājums atkārtots citos presē publicētos ziņojumos, un tas vēl ir spēkā.

Protams, var jautāt, kādēļ "Abrenes" vadība toreiz, vasarā, aicināja balsot TIKAI par vienu no divām alternatīvām - vai nu to likvidēt, vai ievadīt pārdošanu firmai "Kore"? Piedalījos kā viesņa tajā padomes sēdē, kuŗā šo jautājumu izskatīja. Toreiz pārvaldnieks O. Stalts padomei ziņoja, ka īpašums ir finansiālā krīzē un nav skaidrs, kā veikt nākamās maksājumus. Tobrīd, kā arī šodien, bija bažas, ka īpašums vienkārši nobankrotēs, nonāks franču bankas rokās un būs zaudēts latviešiem uz visiem laikiem. Stalts domāja, ka firma "Kore" ar savu piedāvājumu par "Abrenes" saimniecības pārņemšanu varētu situāciju glābt.

Tādēļ sūtīta kategoriskā vēstule, piedāvājot paju īpašniekiem vai nu likvidēt "Abreni", vai ievadīt tās pārdošanu. "Abrenes" vadība tajā brīdī citas reālas alternatīvas nesaskatīja. Sabiedrībai jau kopš gadiem bija zināmas "Abrenes" finansiālās grūtības, bija jau izsūtīta viena krīzes vēstule, bija notikusi paju pārdošanas kampaņa, bet tās visas bija tikai glābšanas akcijas, kas pamatproblēmas neatrisināja. Ir bijuši daudz gudru kritiķu, kas zinājuši rādīt ar pirkstu uz "Abrenes" kļūdām, bet neviens no tiem tobrīd nenāca pats palīgā, lai šīs problēmas atrisinātu.

Jāsaka, ka padomes vēstule tiešām beidzot lika cilvēkiem izprast situācijas nopietnību. Radās alternatīvi projekti "Kores" piedāvājumam. Par visiem pajinieki vēl balsos. Starplaikā "Abrene" vēl knapi turas uz udens, pateicoties labvēļiem un pašam direktoram, kas kārtējo

reizi atvēruši savus makus.

Un beidzot, Mazutis sūdzas, ka mans raksts neesot bijis objektīvs. Ja Mazutis vēlas objektīvu informāciju, jājautā, kādēļ viņš pats, kā atzīstas savā rakstā, ir sarakstījis tikai ar "Abrenes" iesūdzētāju A. Lediņu un viņas advokātu? Kādēļ Mazutis nav nedz sarakstījis, nedz sazvanījis ar "Abrenes" direktoru vai ar "Abrenes" advokātu? Varbūt, ka ar to viens otrs pārpratoms būtu bijis novērsts.

Tālāk jāatbild pavisam īsi A. Kļaviņas-Lediņas rakstam "Paskaidrojums Abrenes lietā" (BL, 23.11.92.). Viņa raksta, ka viņas tiesāšanās pret "Abrenes" vadību bijusi nepieciešama, un kā galveno argumentu min to, ka firma "Kore" it kā gatavojusies "Abreni" nopirkt, tikai samaksājot parādus un neko neatmaksājot daudzajiem paju īpašniekiem. Lediņa ska, ka viņa ar "juridisku aci" (vai viņa ir juriste?) to izlasījusi vēstulē, kas toreiz izsūtīta paju īpašniekiem.

Ja izlasām šo vēstuli, redzam, ka tur rakstīts pavisam kas cits. Tur teikts, ja paju īpašnieki piekritis "Kores" variantam, tad katrs pajinieks varēs izšķirties par to, vai "vēlas atgūt savu paju ieguldījumu naudu, atsūtīt paju zīmi (zīmes) atpakaļ, tādā veidā izstājoties no LTA ABRENE un zaudējot balss tiesības." Tātad "Kore" piedāvājis atlīdzināt ieguldīto naudu tiem paju īpašniekiem, kas to vēlas. Cik zināms, neviens cits no "Abrenes" potenciāliem pircējiem nav to piedāvājis. Firma "Ritins Studio (Latvia)", piemēram, raksta, ja tā pārņems "Abreni", tad "Abrene" būs "spējīga atmaksāt bankas aizdevumu un arī, atkarībā no LTA pozitīviem finansiāliem darījumiem, atlīdzināt saviem kreditoriem". No teiktā nav skaidrs, ko šī firma piedāvā tieši paju īpašniekiem.

Un beidzot īsa atbilde J. Dakšas vēstulei (BL, 30. 11. 92.). J. Dakšam šķiet, ka A. Grasis sevi iecēlis par Latviešu tautas augstskolas direktoru. Fakts ir, ka Grasis bija vienīgais kandidāts, kas uz šo amatu pieteicās, un viņu apstiprināja pilnsapulce.

J. Dakša arī apraksta "Abreni" kā "neesošu" tautas augstskolu. Šķiet, ka viņš zem izteiciena "tautas augstskola" bija sagaidījis kaut kādu pilnlaika universitāti. Tas ir pārpratoms. Jau no sāka gala "Abrenes Avīzē" paskaidrots, ka šī tautas augstskola būs mācību iestāde Vācijas "Volkshochschule" nozīmē, respektīvi, iestāde, kas piedāvā izglītības pasākumus, galvenokārt, pieaugušajiem, bet arī citām paaudzēm. Šo pienākumu "Abrene" centusies izpildīt. Tur notikuši kursi, semināri, konferences, bērnu vasaras skolas, nometnes un tamlīdzīgi, par ko varēja lasīt latviešu presē. Tādēļ arī nevar Dakšam piekrist, ka "Abrenei" it kā bijuši tie paši mērķi, kā Minsteres Latviešu ģimnazijai. Katram pasākumam bijuši savi mērķi un savi uzdevumi.

Noslēgumā jāsaka, ka labi saprotu tos cilvēkus, kas raksta kritiskas vēstules par "Abreni". Arī es, lai gan neesmu nekad bijusi nedz "Abrenes" padomē, nedz valdē, esmu visus šos gadus mēģinājusi pasākumu atbalstīt, un esmu ar zināmām sāpēm vērojusi "Abrenes" problēmas un tur pielastās kļūdas. Taču iebilstu pret tām kritiskām vēstulēm, kas izplata nepatiesības! Tās šo diskusiju neveicina. Tagad jādara kaut kas pozitīvs! Pienācis laiks izraudzīt jaunu saimnieku, kas, cerams, saglabās "Abreni" kā latviešu īpašumu. Neņemot spriest, kuŗš no trīs potenciāliem pircējiem piedāvā vislabāko projektu. Tas būs jāizšķir paju īpašniekiem.

I. CĀZERE

The Baltic Observer

NEWS FROM ESTONIA, LATVIA AND LITHUANIA

THE WEEK IN LEGISLATION

IN THE NEWS

BUSINESS & THE ECONOMY

NEWS TO USE

Seimas deputies denied mandates

page 2

Oldest profession debated in Latvia

page 11

Estonia starts privatization campaign

page 9

Baltic exchanges

page 4

Veterans Day Celebration

LDDP Wins

The Lithuanian Democratic Labor Party (LDDP) strengthened its grip on the Seimas, or parliament, in Lithuania's first election since 1989.

University of ...
 Trade ...
 Amherst College
 Central Florida • Corporate Word
 Eastern Michigan University
 University • Ambassade de Lettonie en France •
 Latvian Credit Union Limited • Department of Defense
 • Rock ... Inc. • Center
 International ... Relief Fund o
 of Wisconsin ... University • Interna
 Trade Develop ... Corporation • Rutgers • Citizen Ambassador Program • Acadia
 University • Christian Children's Fund • Johns Hopkins University • Embassy of Israel •
 Amnesty International • Univ. of California - Berkeley • VOCA • Ohio Northern University
 • Latvian Association of Western Australia • Duke University • Capital Television
 • University of Queensland • Oregon Latvian Society • Estoni
 Institute of International Finance • National De
 Midwest Library Service • Latvia
 Baltic Marketing
 Richt

Pazistami vārdi starp
 Baltic Observer lasītājiem.
 Vai varam pievienot Jūsu vārdu?

20% ATLAIDE GADA SĀKUMĀ!
 Ietaupiet vairāk nekā 20% uz diviem
 abonementiem dodot vienu kā dāvanu
 saviem radiem vai draugiem.
 Atlaide saņemama tikai kad abonē uz divām adresēm.

Tieši no Latvijas ... reizi nedēļā pa gaisa pastu saņemsit visplašāko un visinformatīvāko laikrakstu angļu valodā, kas sniedz svarīgākās ziņas par Baltijas politiku, ekonomiju, uzņēmumu veidošanas iespējamībām un informāciju, ko neatradīsiet nevienā citā laikrakstā.

Abonējiet šodien un ietaupiet! Katra lapas puse maksā tikai 10c un mēs garantējam, ka būsiet vairāk nekā apmierināti ar vispārējo avīzes saturu. Pēc četrus numurus saņemšanas, varat paziņot, ka nevēlaties abonementu turpināt un saņemsit it visu naudu atpakaļ. - Pazaudēt nevar, bet iegūt gan!

Pasūtīt uz divām adresēm kā dāvanu

25 Nedēļas \$33.00 51 Nedēļas \$65.00

Vārds _____
 Adrese _____

 Pilsēta _____
 Štats _____ Zip _____

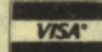
Atsevišķi abonementi

25 Nedēļas \$45.00 51 Nedēļas \$85.00

Vārds _____
 Adrese _____

 Pilsēta _____
 Štats _____ Zip _____

Pieņēmam (atzīmējiet vienu):

Kreditkartes Numurs _____

Notecēšanas Datums _____

Paraksts _____

COPYLAND/BALTIC OBSERVER

558 Pilgrim Drive, Foster City, CA 94404 USA • (415) 341-2679 • Fax (415) 345-5116

To the Editor
LIFE Magazine
Time-Life Building
Rockefeller Center
New York, New York 10020-1393

I am aghast at the article "Soon They Will Come For Us" by Edward Barnes in the December, 1992, issue of LIFE magazine, accusing the Latvian people of everything inhuman and uncivilized.

I am equally troubled by the editorial board that this seven page article appeared in the December issue when this month "men of good will" will seek peace with each other and not inflame the passions of their forefathers, be they Latvian or Jew.

The Republic of Latvia is barely a year old since it has regained independence after 50 years of Nazi and Soviet occupation; yet the author, in an inflammatory manner, condemns the entire Latvian nation for the complicity of the few who co-opted with the Nazi and communist governments. No Latvian was charged at the Nuremberg war crimes trial, and no international tribunal has yet convened to judge the Soviet crimes against Latvians or Jews.

To reply to every paragraph would entail restating historical facts that would only underscore the author's lack of knowledge of who the victims were during this brutal occupation period. The world has acknowledged the illegality of the Molotov-Ribbentrop Pact, yet the Soviets, now the Russians, find it very difficult to relinquish their once privileged position as occupiers. Unfortunately, the world press continues to convey the Russian allegations of human rights violations in Latvia, ignoring the findings of the U.N. commission that such charges are unfounded.

In search of an answer to this perplexing question of how irresponsible reporting finds its way to the pages of respectable publications, some insight can be gained from a number of prominent editors of the U.S. media. As a member of the Consular Press Organization in Los Angeles, I note that we frequently query the principals of leading publications on the subject of biased reporting. Not so surprising is the consensus regarding news stories from eastern Europe. Unquestionably all publishers economize to compete. Not all publishers have the resources to staff full time journalists around the world. People sell stories and journalists buy stories; people pay to have their story told, especially to large readership audiences. The disinformation or propaganda machine in Moscow has not stopped. Any stringer arriving in Moscow is not only assisted but facilitated to cover issues that are of interest to the government. Journalists who do not speak the local language, or aspiring freelancers, have copy material and photographs supplied to them. Less critical journalists even write human interest stories without leaving the comforts of their hotel rooms. Staged photographs are not different from quotes out of context. Journalists can get paid twice, by the sponsor and by those who sell the printed medium.

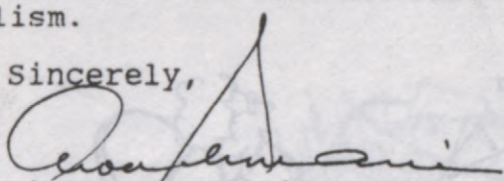
The media resources will continue to play a crucial role in world politics through the molding of world public opinion. The present reality of one military super-power has not diminished the interdependency on the economic scene in the maneuvering for economic advantage. If U.S. aid to Russia is being hampered by the legal preconditions of removing Russian occupational troops from the Baltics, then the forces in play work hard to build a false case against a sovereign nation, to which the aforementioned legal criteria does not apply.

Whether the above mechanisms have impacted this feature article will remain an open question, but for the more serious readers of Latvian-Jewish relations I recommend journalist-writer Frank Efrayim Gordon and his recent publication, "Latvians and Jews between Russia and Germany" in which the author follows the association of Latvians and Jews dating back to the 1500's when Jews started to settle in the present territory of Latvia. Through his research and analysis, Mr. Gordon concludes that, "First, Latvia never was an 'anti-Jewish' state. Second, I myself, being an Israeli, an ethnic Jew, and a Social Democrat, openly declare that I am anti-communist. It is not a shame. The paths of Latvians and Jews have often crossed, but only recently did the good relationship between both peoples deteriorate. In the dramatic year 1940, tragic misunderstandings occurred, whose consequences are still felt today. These consequences are deepest not in Russian-occupied Latvia or in the Jewish state of Israel, but in the Latvian diaspora, which in part coincides with centers of the Jewish diaspora."

I believe the editors of LIFE magazine do owe a humble apology to the Latvian people because the article did evade the scrutiny of responsible journalism.

December 4, 1992

Sincerely,

Aivars Jerumanis
Former Consul of Latvia

Ontario Press Council
P. O. Box 602,
220 Yonge Street, Suite 217
Toronto, Ontario, M5B 2H1

Dear Council:

I am writing regarding an article in LIFE magazine, December 1992 issue, written by Edward Barnes, 'Soon they will come for us', that is hateful, anti-Latvian, biased, untrue, one sided representation, based on rumours and hearsays.

I would strongly recommend that unless 'Life' apologizes for the Article, the magazine should be banned in Canada, because the article is hate mongering and as such subject to Canada's 'anti hate Laws'.

The article paints Latvians as subhuman, blood thirsty villains that openly display swastikas (Latvian "fire-cross", at least 1000 years old in their folklore mistaken for Nazi swastika).

Latvia's main problem today is its frail economy, the occupying Russian armed forces that have refused to leave and the very large Russian minority.

The article by Edward Barnes is an example of hate mongering of the worst kind, painting a warped, tear-jerker type of article, an article that in itself creates anti-Semitism.

T. KIKAUKA

Life magazine,
Editor-in Chief, Jason McManus
Life Letters,
Time & Life Building, Rodefeller Center,
New York, N. Y. 11002-1393, USA

Your article by Edward Barnes, 'Soon they will come for us' is a hateful, anti-Latvian, biased, one sided representation of the real problems facing the new Latvian nation that only a year ago regained its independence.

Latvia's main problem today is the occupying Russian army and the very large Russian minority. Latvians in the former free Latvia (1918-1940) have always treated all minorities well, they had their own schools, supported by the state.

Your correspondent's article is an example of hate mongering of the worst kind, painting a totally warped and untrue picture of the Latvian nation. You should apologize to Latvians living everywhere in the Free World.

It is articles like this one that create anti-Semitism.

T. KIKAUKA

* Reader's who have been discouraged by the mentioned article in 'Life' magazine, should write to LIFE and express their viewpoint on the matter. -Ed.

EG&A

EDWIN I. GARNIS, Eng.

PRODUCT AND BUSINESS DEVELOPMENT CONSULTING

CREATIVE PROFESSIONAL MANAGEMENT SUPPORT AND SERVICES
 FOR ESTABLISHED LATVIAN ENTERPRISES

TEL.: (514) 345-5991

MONTREAL

DAŽAS SVARĪGAS ATBILDES

Kas būtu jāzin par Latvijas Republikas pilsoņu reģistrāciju?

1. Vai dubultpavalstniecība Kanadā ir legāla?
- Patreizējais Kanadas likums atļauj Kanadas pilsonim būt divu vai vairāku valšņu pavalstniekam (Canada Citizenship Act, Feb. 15, 1977).
2. Vai ir iespējams saņemt Vecuma pensiju (Old Age Security Pension), ja dzīvo ārpus Kanadas?
- Jums ir tiesības saņemt vecuma pensiju, ja esiet bijis Kanadas iedzīvotājs pēdējos 20 gadus pēc 18 gadu vecuma sasniegšanas (Izziņa ņemta no "Health and Welfare Canada" un "Your Old Age Security Pension 1992. ").
3. Vai ir iespējams saņemt Kanadas pensiju (Canada Pension), ja dzīvojat ārpus Kanadas?
- Kanadas pensiju izmaksā Kanadas dolāros, neatkarīgi no vietas, kur dzīvojiet ārpus Kanadas (Valdības brošūra: "Your Canada Pension Plan", izdota 1988. g.).
4. Vai ārzemēs dzīvojošie LR pilsoņi var tikt iesaukti dienestā Latvijas armijā?
- Pēc esošās likumdošanas - dienēt LR armijā var tikai personas, kas ir pastāvīgi Latvijas iedzīvotāji.
Tā tad ārzemēs dzīvojošos Latvijas Republikas pilsoņus LR armijā var iesaukt tikai gadījumā, ja viņi pārceļas uz pastāvīgu dzīvi Latvijā (LR Pilsonības un imigrācijas Dep. dir. . P. Karnups, 20.11.92.).

* Šos jautājumus un atbildes sastādījis Ojārs Ieviņš, registrators Hamiltonā, Ontario, un tie publicēti "Hamiltonas Ziņās", 1993. gada 1. janvāra numurā. Ceram, ka tie noderēs arī montrealiešiem.

Montrealā LR pilsoņu reģistrācija notiek Latviešu Centrā, 3955 Provost ielā, ik ceturtdienu no plkst. 15:00 līdz 21:00. Turpmākās reģistrācijas dienas:

7., 14., 21. un 28. janvāris;
4., 11., 18. un 25. februāris.
Lūdzam ievērot šos datumus!

Plašāka informācija saņemama, zvanot LNAK pārstāvei Montrealā Mārai Valdmanei-Demandt, tel. 514-484-0712 .

LR pilsoņu reģistrācija Montrealā līdz šim izrādījusies sekmīga. Līdzšinējās reģistrācijas dienās Centrā ir liela aktivitāte. Līdz šim reģistrēti vairāk kā 75 pilsoņi.

- Vai mums ir kāds favorīts par ko balsosim?
 - Jānogaida, nāksot klāt jaunas zvaigznes no Amerikas.

- Kur ir tas krievu rakstnieks, kas raksta "ch" vietā "h"?
 - Kungs, jūs esat nepareizā vietā, valodas likums vēl nav pieņemts.

Okupācijas gados ir izveidojies jauns latvieša tips, 'HOMO TREPIDIS' - drebēlīgs cilvēks.

Dr. Ulafs Jāņsons

Ēzelis neklausā aiz spītības, cilvēks aizmuļķības.

-Ed.

/ Turpinājums sekos /

Ar šī gada 1. jasnvēri Gaņezera administrātorā pienākumus veic Gundars Strautnieks, ilggadīgs šī lielā latviešu centra darbinieks. Gaņezera 27 gadu pastāvēšanas un darbība laikā G. Strautnieks bijis pirmais nometnes vadītājs un vasaras vidusskolas inspektors, strādājis kā audzinātājs vairākas vasaras, 6 gadus nokalpojis Gaņezera padomē, pildīdams arī prezidenta pienākumus.

Jaunajam administrātoram tuvu pie sirds ne tikai Gaņezers, bet viss latviskais un mūsu tautas naķotne. Tā, blakus savam profesionālam darbam Amerikas skolu sistēmā, vņš vienmēr centies pielikt roku pie dažādu nacionālu mērķu sekmēšanas un atbalstīšanas. Šeit japiemin viņa darbība Amerikas Latviešu Apvienības valdē, viņš vadījis Saginavas (Mičiganā) sporta kopu, bijis aktīvs Saginavas draudzē un latviešu klubā, Vācijas dzīves posmā bijis aktīvs skautu organizācijā. Kur vien Gundars dzīvojis, iesaistījis vietējo latviešu organizāciju darbā. Te piemināmi Grandrapīdi un tagadējā dzīves vieta "Latvijas" ciems pie Gaņezera.

G. Strautnieks dzimis Raunā, Vidzemē, bet skolas gaitas apsācis Penkulē, Zemgalē. Kopā ar lielo bēgļu masu II pasaules kaŗa beigu posmā 1944. gada rudenī atstājis Latviju, lai dotos uz Vāciju. Tur 6 gadus pavadījis vairākās bēgļu nometnēs; ASV ieceļojis 1950. gadā. Savu "karjēru" jaunajā patvēruma zemē sācis Misisipi kokvilnas plantācijā, bet vēlāk, piemērotāku klimatu meklēdams, pārcēlies uz ASV ziemeļiem, Mičiganā. Sekoja ASV armijas dienests kādā tanku vienībā, skolas gadi Mičiganas valsts universitātē, iegūstot 2 grādus pāidagoģijā. Strādājis vairākās ASV skolās, pildot atbildīgus darbus. 18 gadus bijis Saginavas skolas pārzinis.

Savus pienākumus uzņēmoties, G. Strautnieks pastāsta, kādēļ izvēlējies atbildīgo Gaņezera administrātorā darbu laikā, kad daudzu skati vairāk vēršas uz Latviju: "Esmu cījījis ar jautājumu, kur varētu sekmīgāk kalpot mūsu tautas kopējiem mērķiem - vai mācot, strādājot Latvijā, vai šeit, mūsu Gaņezērā. Pie Gaņezera sekmēšanas savu roku esmu pielicis jau no tā sākuma dienām 1965. gadā. Gaņezera nākotne arī šodien ir ļoti svarīga, lai turpinātu iesākto darbu. Ar centību un jaunu sparū mums jādod iespējas jauniešiem apgūt mūsu valodu, krāt un turpināt mūsu tautas tradīcijas un kultūras vērtības. Ar gandarijumu mēs visi vērojam kā bijušie Gaņezera skolu audzēkņi sekmīgi pilda svarīgus pienākumus Latvijā. Arī Latvijas ciemiņiem un, it sevišķi, jauniešiem Gaņezers ir ļoti nozīmīgs, lai viņi gūtu iespēju vērot šo latvietības cietoksni svešumā, kur visus šos gadus ir skanējusi brīva valoda un valdījusi demokrātiska darbība."

Šeit dažas domas un idejas, ko jaunais administrātors vēlētos izvest un iedzīvināt Gaņezērā: "Mēģināšu darbā pieņemt vairāk pieredzējušus un pieaugušus darbiniekus. Ar padomes atbalstu ceru līdzekļu iegūšanai izmantot arī Gaņezera sporta laukumus, tos ārpus sezonas laika piedāvājot amerikāņu sabiedrībai. Tāpat ārpus sezonas amerikāņiem varētu piedāvāt Gaņezeru Bingo vai līdzīgām spēlēm. Šis ir tikai dažas manas idejas Gaņezera darbības rosināšanai, bet tās varēšu īstenot tikai ar visas latviešu sabiedrības atbalstu. Pirms uzņēmos administrātorā pienākumus, daudzi tautieši no dažādām ASV malām mani skubināja šim darbam pieteikties. Visi šie cilvēki solījās nākt man personīgi talkā vismaz uz kādu laiku palīdzot virtuvē, nometnē, ambulancē un visur citur, kur vajadzīgas

palīdzīgas rokas. Atliek tikai cerēt, ka man nevajadzēs viņiem šos solījumus pārāk bieži atgādināt."

"Gaŗezers ir briniŗķīga vieta - mūsu latvietības cietoksnis sveŗā zemē jau 27 gadus. Gaŗezers arī turpmāķ var kalpot Amerikas un Latvijas latvieŗiem daudz un dažādos veidos, un pie tā es centiŗos pielikt visas savas spējas, zināŗanas un vajadzīgo enerŗģiju. Œajā darbā lielisks spēķs un atbalsts būs mana dzīves draudzene Astrida, ar kuŗu esam izaudzinājuŗi trīs dēlus un meitu. Tāpat abi esam lepni ar saviem pieciem mazbērniem, kuŗi pie tam visi ir ALA mūŗa bieri, " jaunos pienāķumus uzņemoties, pastāsta Gundars Strautnieķs.

JĀNIS POŅEMECKIS

DAŗI KOMENTĀRI

Patlaban LR valdībai nav nekādas ekonomiskas programmas. To liecina kaut vai jucekliģā energoresursu pirkŗana, piemēram, pērn dārgā benzina nelielas partijas iepirkŗana Rietumeiropā. Valdība netur rūpi par Latvijas laukiem. Jaunsaimnieķiem par pienu un gaŗu maksā ar lielu vilcināŗanos, negādā par kredītiem un tehnikas iegādi. Valdības neuzņēmības dēļ patlaban kapitālu lielum lielā daļa nonāķusi bijuŗo kolonistu un impērijas pilsoņu rokās.

Latvijai vajadzīga tāda ekonomiskā politika, kas 4-5 gadu laikā nodroŗinātu neatgrieŗenisku pāŗeju uz brīvā tirģus ekonomiku un noteikti veicinātu latvieŗu kapitāla dominanci savā zemē. Tas būs ļoti grūti, bet cita ceļa nav - par Latvijas nacionālajām interesēm domāķot.

Sprīeķot pēķ aviŗu, žurnālu un citu preses izdevumu skaita Œodienas Latvijā, esam atgrieŗuŗajos neatkarības sākuma gados, kad arī bija daudz sīķpartiju un liela ķņada ap Saeimas lietām. Pēķ inerces vēļ joproķām iznāķ tie paŗi izdevumi, kas kompartijas valdiŗanas gados, bieŗi vien ar tiem paŗiem kādreiz ieceltajiem LKP CK redaktoriem priekŗģalā. Piemēram, "Tēŗzemes Balss" /agrākā "Dzimtenes Balss"/ ar to paŗu V. Hermani priekŗģalā. 1950. gadā nodibināŗtais žurnāls "Zvaŗgzne", ko kopŗ 70-tajiem gadiem vada A. Lediņŗ, "Padomju Latvijas Sieviete" - tagad "Sieviete" - to jau ilģus gadus vada Monika Zīle. 1987. gada novembrī M. Zīle ļoti nopietni vadīķa kompartijas inspirēto 18. novembrā gadadienas kontrmitiņu. "Lauķu Avizes" redaktors V. Krustiņŗ arī amatā iecelts no LKP CK, bet pirms tam turpat 20 gadus vadīķis komjaunatnes ideoloģisko ruporu "Padomju Jaunatne". Tie nav vienīģie piemēri no Latvijas žurnālistikas dzīves. Atseviŗķi Œie izdevumi, neraugoties uz redaktoru nevainojamo komunistisko pagāŗni, joproķām ļoti populāri latvieŗu lasīŗāju vidū. Piemēram, "Lauķu Avizes" tīŗāŗa ir ap pusotra simta tūkstoŗu eksemplāru, bet pats V. Krustiņŗ rakstos un runās rādās vai viskarstākais Kārķa Ulmaņa dievināŗāķs.

Var pat sacīt, ka republikas lielāķie preses izdevumi joproķām ir to paŗu redaktoru un lidzstrādnieķu rokās kā agrāk.

Neraugoties uz izdevumu lielo skaitu, ir grūti runāt par skaidri izteiktu latvisķi nacionālu laikrakstu, kas nevainojami un pāŗliecinoŗi kalpotu tieŗi latvisķās vienotības radīŗanai, kaut arī tieŗi tas ir visvajadzīģākais, lai apāŗtīkos un svāŗstīģos latvieŗus saliedētu kopīģā spēķā.

Strādādamas pats nesen Œādas orientāķijas laikrakstā, kas pāŗcietis krīzes brīŗus, ierauts LNNK iekŗŗejo jautāķumu jūķli un problēmās, nevaru vēŗtēt un

VISI LASA DIENU

... un sūdzas, bet izmanto

Diena nav maza avīze
Diena ir lielākā pasaulē

Diena nevienu neintervē
tikai sarunāķas

Smalko aprindu chronika -
saldais ēdiens smalkiem kungiem

Ed.

un sarindot citus izdevumus. Taču skaidrs tas, ka patlaban Latvijai visvairāk vajadzīgi tieši tādi laikraksti, žurnāli, kas palīdzētu ik latvietim saskatīt un ieņemt to vietu, kas nepieciešama latviskas valsts celšanā. Tieši tāpēc, ka daudzi izdevumi to nedara, kaut arī tiem nevar pārņemt promaskavisku orientāciju.

GUNĀRS BIRKMANIS

* Gunārs Birkmanis ir LNNK (Latvijas Nacionālās Neatkarības Kušība) laikraksta "NACIONĀLĀ NEATKARĪBA" redaktors un pazīstams preses fotogrāfs.

Šos "Komentārus" MLB Ziņotāja redaktors M. Štauers saņēma 1992. gada oktobra sākumā, viesojoties laikraksta redakcijā, Elizabetes ielā 23, Rīgā. Tur viņam bija arī tikšanās ar galveno redaktrisi Ilonu Klinšāni.

Citās reizēs viņam vēl bija tikšanās ar Latvju Fonda nedēļas laikraksta RĪCĪBA redaktoru Ilmāru Ančānu un Tēvzemes Avīzes redaktoru V. Hermani.

Visās šajās tikšanās bija spraigas pārrunas un risinājās dažādu domu izmaiņa.

* Savai Ziemsvētku apsveikuma kartīnai G. Birkmanis pievienojis vairākus foto uzņēmumus.

Vienā no tiem no mugurpuses redzam nel. archibiskapu Kārli Gailīti iesvētam atjaunoto Gulbenes brīvības cīņu pieminekli 1992. gada 10. novembrī, Gulbenē. Publicējam to zemāk šajā slejā.

Kā zināms, arch. K. Gailītis mira 1992. gada 22. novembrī auto katastrofā Tukuma apkārtnē.

Tā nu šai pieminekļa iesvētišanai ir sava vēsturiska nozīme.

Ceram, ka šis foto attēls izdosies pieņemams mūsu pieticīgajā iespēšanas technikā, kuŗai ir savi ierobežojumi.

AIZSAULES CEĻOS:

ARCHIBĪSKAPS ARNOLDS LŪSIS

Redakciju slēdzot, no Toronto saņemta lielā sēru vēsts, ka tur dažas dienas pēc savu 84 dzīvības gadu sasniegšanas 1993. gada 4. janvāra pēcpusdienā acis uz mūžu slēdzis Latvijas Ev.-Lut. Baznīcas ārpus Latvijas archibiskaps ARNOLDS LŪSIS.

Archibiskaps Arnolds Lūsis dzimis 1908. gada 30. decembrī. Ordinēts par mācītāju 1935. gada 27. janvārī. Introducēts par archibiskapu 1966. gada 21. augustā. PBLA Kultūras fonda balvas laureāts.

Archibiskapa amatā kalpojis vairāk kā 26 gadu, blakus tam pildīja Baznīcas Virsvaldes prezidenta pienākumus.

Tā nepilna pusotra mēneša laikā Latvijas Ev.-Lut. Baznīca zaudējusi abus savus archibiskus.

Montrealiešiem arvien sevišķi nozīmīgs bija nelielā archibiskapa nedalītais atbalsts Latviešu Jaunatnes Dziesmu Svētku Padomei. Viņš piedalījās visos līdz šim notikušajos Jaunatnes dziesmu svētkos gan Montrealā, gan Ročesterā, gan Klivlandē, gan Šerbrukā, skaitā sešos, kuŗus laikā no 1975. - 1987. g. padome sarīkojusi.

Zaudējums ir liels ne tikai luterticīgajiem, bet visai latviešu tautai, jo aizgājējs to turēja sevišķi dārgu savos darbos un lūgšanās. Pietrūks viņa dzīves pieredzes gudrais padoms šajā tik ļoti kritiskajā brīdī Latvijas un tās Luterticīgās Baznīcas vēsturē.

Bez piederīgajiem par viņu sēro latviešu tauta visā pasaulē.

Pēdējā gaitā viņu izvadīs 8. janvārī, Toronto.

ALMA APSE, dz. Kurmītis

Alma Apse dzimusi 1909. gada 26. janvārī, Sidgundas pagastā. Pēc pāris mēnešiem ģimene pārceļas uz kaimiņu pagastu - Suntažiem, kur tēvs, kalējs, sāk strādāt patstāvīgi ar vairākiem "zeļļiem" (nereti ar 7-10), jo muižas baronam kalēja darbu daudz.

Bērnības un jaunības dienas saistās ar Suntažiem, Abzes un Mazās Juglas upes krastos.

1917. gadā iestājas M. Milleres pamatskolā Rīgā un turpina mācības M. Milleres meiteņu neogimnazijā, Rīgā, kuŗu nobeidz 1927. gadā, ar teicamām atzīmēm visos priekšmetos. Tūlī sāk strādāt kā vasaras praktikante Rīgas muitas departamentā; seko darbs Suntažu Patērētāju biedrības grāmatvedībā un Suntažu pagasta valdē.

Rīgā nobeidz T. Jansona grāmatvedības un mašīnrakstīšanas kursus. No 1929. - 1944. g. strādā Latvijas Piensaimnieku Centrālās Savienības galvenā biroja, Rīgā, kā grāmatvede, vēlāk kā grāmatvedības nodaļas vadītāja palīdzē - vecākā grāmatvede.

Darbā iepazīstas ar LPCS mašīnu nodaļas galveno grāmatvedi - tautsaimniecības studentu Alfrēdu Apsi. Abi nolemj slēgt mūža draudzību. Alfrēda korporācijas, Fratnitas Lataviensis, maršālu ievesti Suntažu baznīcā, salaulājas 1931. gada 26. septembrī.

Skolas gados ņem dalību Suntažu sabiedriskā dzīvē, piedaloties 19 teātra uzvedumos, baznīcā vairākkārt ar solo dziesmām kuplīnā dievkalpojumus, dzied koŗos un piedalās Dziesmu svētkos Esplanādē un Uzvaras laukumā.

Ir ilggadēja kasiere vira korporācijas dāmu saimē,
Rīgā.

No 1945.-1948. g. trimdas laikā, Vācijā, Fuldā, ir
IRO (International Relief Organization) biroja vadītāja.
Nereti izpalīdz vīram, Fuldas noņemnes komandantam,
piegādājot DP (Displaced Persons) kartītes, kas viņam
atvieglināja mūsu bijušo karavīru uzņemšanu noietnē.

Tajā laikā dzied noņemnes kori, Hanavas dziesmu
svētkos, Fuldas noņemnes Jāņu uzvedumā - Jāņu māte.

1948. gadā emigrē uz Kanadu - Montrealu.
Nokalpo līgumā paredzēto gadu māsaimniecībā, pēc tam
1 gadu YWCA ēdnīcā par virēju, tad Toronto-Dominion
bankā, Guy & St. Catherine nodaļā, kā galvenā kasiere -
19 gadu. Dzied Montrealas latviešu kori un darbojas ev-
lut. Trisvienības draudzes dāmu komitejā.

1970. gadā darbu bankā atstāj, lai daļēji
piepalīdzētu vīram grāmatvedības darbos viņa paša vadītā
Kanādas zvērinātā grāmatveža - revidenta profesionālā
birojā, pašu rokām celtā mājīnā - Nr. 34 Astotā avēnijā,
Terrasse Vaudreuil, Kvebekā, Kanadā.

Mirkli, kad liekas, ka nu būtu viss, par ko Dievam
pateikties, 1981. gada 16. augustā mūžībā aiziet vīrs.

Abi ir LNAK mūža biedri. Alma arī LNAK zelta
mūža biedre un PBLA Latvijas Brīvības fonda dalībniece.

Alma Apse ar sevišķu gādību atbalstīja latv. ev-
lut. Trisvienības draudzi, Montrealas Latviešu Biedrību,
Montrealas Latviešu Pensionāru Apvienību, DV
Montrealas nodaļu, Montrealas Latviešu Organizāciju
Padomi, tautas deju vienību AČKUPS, Latviešu Jaunatnes
Dziesmu Svētku Padomi, mūsu jaunatni un citus
sabiedriskos pašakumus. Arvien, kad vien varēja, bija klāt
dažādajos mūsu sabiedrības sarīkojumos un pašakumos.

Viņa mira 1992. gada 15. novembrī. Pēdējā gaitā
viņu 20. novembrī izvadīja radu un draugu saime.

Almas ApSES aiziešana aizsaules ceļos mūsu
mazajai sabiedrībai ir liels zaudējums.

Aizsaules ceļos devusies Montrealas
latviešu sabiedriskās dzīves čaklā
atbalstītāja

ALMA APSE
dz. Kurmītis

Dzimusi 1909. gada 26. janvārī, Latvijā.
Mirusi 1992. gada 15. novembrī, Montrealā

Viņu pateicībā piemin

MONTREALAS LATVIEŠU
BIEDRĪBA

PATEICĪBA

Sirsnīga pateicība itin visiem, kas izteikuši savu
lidzjutību sakarā ar

OLGAS ŠTAUVERES

aiziešanu mūžībā.

ŠTAUVERU ĢIMENE

Aizsaules ceļos devies Montrealas
Latviešu Bierības biedrs un MLB
Ziņotāja redakcijas darbinieks

PĒTERIS KREIPĀNS

Dzimis 1912. gada 8. novembrī.
Miris 1992. gada 14. novembrī.

Viņu piemin

MONTREALAS LATVIEŠU
BIEDRĪBA,
MLB ZIŅOTĀJA REDAKTORS un
REDAKCIJA

PATEICĪBA

Astoņpadsmit ģimeņu vienības Denverā,
Hamiltonā, Kingstonā, Montrealā un Vinipegā atzīmējušas

OLGAS ŠTAUVERES

piemiņu ar ziedojumiem Latviešu Jaunatnes
Dziesmu Svētku Padomes Mūzikas noņemņu sarīkošanai.

Līdz šim pavisam kopā saņemti \$ 1.653.-.
Sirsnīgākais paldies itin visiem.

Minēto piemiņas summu izlietosim 4. Mūzikas
noņemnei, kas notiks laikā no 1993. gada 21.-30. jūnijam,
Lizdolē (Smiltenes tuvumā), Latvijā; galvenokārt
stipendijām noņemnes dalībniekiem no Latvijas, lai tie tajā
varētu piedalīties kuplā skaitā.

Pateicībā

LATVIEŠU JAUNĀTNES DZIESMU SVĒTKU PADOME

NĀKAMĀIS MONTREALIEŠU
"PALĪDZĪBA LATVIJAI"
SŪTĪJUMS

Kuģa tvertne, kas Montrealas ostu atstāja
oktobra beigās, sasniedza Rīgu novembra beidzamās
dienās. Akcijas dalībniece Māra Valdmane jau decembra
sākumā ziņoja, ka saiņi nonākuši adresātu rokās. Pēdējais
sūtījums, kas atstāja Montrealu novembra vidū, decembra
vidū Rīgā vēl nebija pienācis. Ticēsim, ka tagad tas būs
pienācis.

Lai dotu iespēju saiņu sūtītājiem laicīgi sagatavot
sūtījumus nākošajai tvertnei, DV Montrealas nodaļas
valde ziņo, ka saiņus tai pieņems

26. janvārī, no plkst. 14:00 - 17:00,

27. janvārī, no plkst. 14:00 - 17:00,

28. janvārī, no plkst. 16:00 - 19:00.

Laika apstākļu dēļ minētie datumi varētu tikt
grozīti, iespējams par nedēļu vēlāk.

Tuvākai informācijai un jaunu pieņemšanas
datumu izvēlei lūdzam saiņu sūtītājus sazināties ar -

Māru Valdmani, tel. 484-0712,

Jāni Norvelu, tel. 683-3342 vai

Viesturu Hūnu, tel. 352-1359.

Lai izvairītos no neērtībām, kādas radās vienā no
pēdējām saiņu pieņemšanas akcijām, kad pievesto saiņu
kopējais skaits un tilpums bija lielāks kā pati tvertne, visi
saiņu sūtītāji lūgti jau iepriekš pieteikt saiņu skaitu un to

kopējo tilpumu, lai dotu akcijas vadībai iespēju izvērtēt situāciju un lemt, ko darīt un kā rīkoties turpmāk.

Norādām, ka 20 pēdu gaŗā tvertnē, blīvi kraujot, var ievietot ap 1100 kubikpēdu.

Saiŗu un kubikpēdu skaits piesakāms līdz 1993. gada 17. janvārim.

Vēl pagaidām maksa par kubikpēdu ir līdzšinējā - \$ 6.-, par piegādi mājā - \$ 8.- par saini. Šo maksu nosaka LNAK un DV vadība Toronto. Minimālā maksa par 1 kub./pēd. saini \$ 20.-.

Akcijas vadība norāda, ka saiŗus nepieņems pirms norādītā laika. Ieteicams necensties visiem ierasties pirmajā dienā, lai izvairītos no sastrēguma kā saiŗu pienesējiem, tā to pieņēmējiem. Lūdzam ievērot saiŗu maksimālo svaru (20 kg). Saturs jāievieto cietās papes kastēs, kas jānosien cieši ar rupju auklu, kas nestiepjais saiŗus ceļot. Saŗēmēja adrese jāuzraksta ar biezu, platu neizdzēšamu rakstu, vēlams uz divām saiŗa malām, resp. augšas un sāniem. Kopējo saiŗu skaitu uz vienu un to pašu adresi ieteicams uzrakstīt saiŗa augšējā stūri redzamiem cipariem, piem., 4-S. Nav ieteicams papes kastes vēlreiz ietīt papīros vai plastikā, jo kā viens, tā otrs ļoti viegli saplīst. Rūpīgi gatavotais sains tad izskatās paplucis, sairis un vienu otru var ierosināt uz ļaunām domām - paplucināt vēl vairāk.

Atgādinām, ka patreiz stāvoklis Latvijā ir neizsakāmi un neapraķstāmi bēdīgs. Nepieciešami visāda veida apģērbi, apavi, segas, palagi, apakšveļa, zeķes, drēbes un, bez šaubām, pārtika, medicīna, vitamīni, medicīniskie piederumi. Laikam gan, nekad mūsu tauta dzimtenē nav izjutusi trūkumu tik smagi kā patreiz. Daŗš labs mūsu vidū ir jau pierādījis, ka pastāstot kanadieŗiem par to, mēs iemantojam pārsteidzoŗu atsaucību. Liela vajadzība ir pēc dārzāju sēklām. Par to derētu padomāt ņoreiz. Ausma Valtere atnesusi nosūtīšanai drēbes.

DV Montrealas nodaļa uzsākusi sarunas ar kādu amerikāņu farmācijas firmu par medikamentu iepirkšanu, jo ASV cenas ir nesalīdzināmi zemākas kā ņeit. Pēc pēdējām ziņām ņi sabiedrība būtu ieinteresēta atvērt Latvijā farmācijas veikalu vai pat medikamentu noliktavu, kur medicīnu varētu iegādāties par pazeminātām cenām. Šādā gadījumā, bez šaubām bāze būtu jāpaplaŗina iesaistoties visai DV organizācijai ņajā kontinentā, jo nepieciešami lieli līdzekļi un laba organizācija Latvijā. Sūtot medicīnu privāti un mazos daudzumos, tikai neapdomīgi izšķieŗam savus jau tā ierobeŗotos līdzekļus. Turklāt mums jau ir pierādījumi, cik daudz var ietaupīt, iepērkoties tieŗi pie raŗotāja vai vismaz no daudzumtirdzniecības sadales aŗenta. Tā, pērkot TYLENOL tabletes pa 100, kopā ar nodokļiem jāmaksā \$8.-. No sadales aŗenta 1000 tabletes maksā tikai \$ 14.-. Un tā tas ir ar visu citu.

Nākamā tvertne varētu Latviju sasniegt ap marta sākumu, bet adresāti saiŗus - ap marta vidu. Padomāsim par to, ko mēs varam darīt trūkumcietēju, veco ļauŗu un jauno Latvijas dvēseļu labā. Ar nelielu centību un mazu darbu nākoŗa reizē mēs droŗi spētu piepakot ap 50 saiŗu bērnu un veco ļauŗu namiem, līdzīgi, kā mēs to paveicām aizvadītajā saiŗu akcijā. Palīdzot citiem, palīdzēsim paŗi sev!

Ieejot jaunajā gadā, pametīsim mazliet skatu atpakaļ. Akcijā "Latvieŗi Kanadā-Latvieŗiem Latvijā", ko vada māc. A. Celms, uz Latviju nosūtītas 36 lielās tvertnes ar vairāk kā 18,000 saiŗiem. Visam tam vēl jāpieskaita 36 tonnas pārtika, ap 100,000 ņlirces, 3 Rentgena aparāti, daŗāda veida medicīna un slimnicu darba rīki, kas nosūtīti sadales dzimtenes trūkumcietējiem.

Šāda veida palīdzību saŗēmuŗas 53 slimnicas. Nosūtīti vairāki tūkstoŗi pārtikas saiŗu.

Pieejami 4 veida pārtikas saiŗi. Tātad sūtītajiem ir sava izvēle. Tos pasūtīnot naudas pārvedums vai ķeks rakstāms uz "Relief for Latvia" vārda un nosūtāms māc. A. Celmam, 4 Credit Union Dr., Toronto, Ont., M4A 2N8, kas ir LNAK adrese.

Māc. A. Celms ziņo, ka turpmāk par katru sabierisko palīdzības saini būŗot jāmaksā \$ 5.-, lai segtu daŗādos tehniskos izdevumus.

Lai Dievs dod, ka mums arī turpmāk būs ņo mazo ciniŗu, kas gāŗ tik lielus vezumus, jo mums viŗus ņodien vajaga vairāk kā jeb kad agrāk.

SKRASTIŅU INDULIS

RETI LABI IZDEVIES VANADŗU TIRDZIŅŠ

DV Montrealas nodaļas Ziemsvētku tirdziņŗ notika 28. novembrī, Latvieŗu centrā. Jau plkst. 11:00 Lielā centra sarikoŗumu zālē bija pilna tirdzinieku, un tā tas vilkāŗ līdz pat tirdziņa slēgŗšanai. Kamēr apmeklētāji mielojās ar siltām pusdienām - daŗādaŗm desinām, kāpostiem un kartupeļiem un daŗādu mājas cepumu izlasi (bija arī 8 tortes!), Centra Kamina zālē notika tirgoŗanās daŗādos stendos. Pie ieejas bija lotereja, kuŗā par 50 centiem varēja laimēt daŗādos vanadŗu sagādātos priekŗmetus, gan vietējos, gan no dzimtenes. Pirmo reiz varēja pirkt Groskaufmaŗu ģimenes gatavotos skābos kāpostus ar kāpostu vistokļiem. Pie bibliotekāra J. Birzes bija pieejamas latvieŗu grāmatas, bet pie Latvijas meitenes Santras Beŗdeligas - Latvijā gatavoti izstrādājumi. Centra mazajā zālē ērti bija iekārtojies māksl. O. Vindedzis ar saviem darbiem un Daina Lukstiņa ar mākslīgo puķu klāstu.

Kamina zālē kokizstrādājumu cienītāji iegādājās daŗādos kokā darinātos Ulŗa Valtera darbus, kā arī Gitas Lukstiņas rokdarbus. Izpārdoŗanā bija arī 2 latvieŗu sievieŗu tautas tēŗpi. I. Freibergs piedāvāja Latvijā un ņeit iespīstās grāmatas, jostas un rokdarbus, bet ar gliŗo Zilgmes keramiku tirgojās Spidola Zariņa ar Alisi Grintāli; ar DV kalendāriem, spilveniem, kartiņām un videokasetēm - Valija Grunde un Elizabete Kirstukas. Tirdziņa nagla, kā jau vienmēr, bija plaŗais un bagātais zeltkaļu Kalupes galds, pie kā ar acīm mielojās tie, kam maks paplāns, bet iepirkās tie, kam tas bieŗāks.

Pie atspirdzinājumu stenda ķakli darbojās P. Kupcis ar J. Metumu, bet visnepateicīgāko darbu virtuvē veica Aina Paegle, Tatjana Gaile, Betija Metuma, Elza Ŷivite, Vilma Ulmane, bet pie kafijas un maizīŗu galda pati vanadŗu priekŗniece Ērika Vitiņa un Māra Valdmane. Mājas cepumus, tortes un Ŷenijas Reveliņas dāvātos ņokolādes rīekstus pie "saldā galda" pārdeva Hedija Ozoliņa un S. Ŷvīgule.

Par labo Ziemsvētku tirdziņa izdoŗanos liecina pāri par \$ 2.000.- atlikums, kas pēc vanadŗu norādījuma atkal viss aizceļos uz mūsu dzimteni atbalsta un palīdzības snieŗšanai mūsu tautas trūkumcietējiem ņajā smagajā pārmaiņu laikā.

SKRASTIŅU INDULIS

* Kā ziņo PBLA birojs Rīgā, LR AP 22. decembrī pieņēmusi lēmumu, saskaņā ar kuŗu nākamās SAEIMAS vēlēŗanas notiks 1993. gada 5. un 6. jūnijā. Vēlēŗanu oficiālā izsludināŗanas diena būs 1993. gada 4. februāris, jo tad būs ievākti pilnīgāki dati par LR pilsoņu reģistrāciju.

Tas nozīmē, ka līdz 24. februārim jāprecīzē deputātu skaita sadalījums starp 5 vēlēŗanu apgabaliem, bet laikā no 17. marta līdz 26. aprīlim partijām jāiesniedz deputātu kandidātu saraksti.

LNAK 16. PADOMES VĒLĒŠANAS

Tas notiks no 15.-26. februārim

LNAK Vēlēšanu komitejas priekšsēdis Uldis Zommers pa telefonu ziņo, ka LNAK 16. padomes vēlēšanu priekšdarbi paveikti.

Padomē uz 4 gadiem jāievēl 40 vēlētie padomes locekļi. Līdz 1992. gada 18. decembrim vēlēšanu komitejai bija jāpieteic kandidātu saraksti. Līdz minētam datumam tā saņēmusi 5 sarakstus ar 48 kandidātiem:

Daugavas Vanagu sarakstu ar 13 kandidātiem,
Kandas Apvienoto sarakstu ar 31 kandidātu,
LNJAK sarakstu ar 2 kandidātiem un
2 neatkarīgos sarakstus ar 2 kandidātiem.

Tātad vēlēšanas var notikt, un vēlēšanu komiteja tās izsludinājusi laikā no 15.-25. februārim.

Vēlēšanu materiālus tā vēlētajiem izsūtīs februāra sākumā. Balstiesīgi ir visi aktīvie LNAK dalībnieki, kas nokārtojuši savas dalības maksas vai ir no tām atbrīvoti.

Vēletāji, kas vēlas plašāku informāciju, var griezties pie vēlēšanu komitejas priekšsēža Ulža Zommers, 217 Three Valleys Dr., Don Mills, Ont. M3A 3L7, tel. 416-445-2158.

Ja kāds no vēletājiem nav saņēmis februāra sākumā vēlēšanu materiālus, tie par to var rakstīt, ziņot vēlēšanu komitejai -

4 Credit Union Drive, Toronto, Ont., M4A 2N8
tel. 416-755-2353, fax 416-755-1244

Nākamajā MLB Ziņotāja numurā sniegsim kandidātu sarakstus un tālākas instrukcijas.

MLB 45 GADI

1993. gada 4. janvārī Montrealas Latviešu Biedrībai apritēja 45 gadi kopš tās dibināšanas 1948. gada sākumā. 15 mēnešus vēlāk (1949. gada 1. aprīlī) savas gaitas uzsāka MLB Ziņotājs, kas šobrīd ir vecākais latviešu preses izdevums Kanādā. Biedrības garajā pastāvēšanas gaitā paveikts daudz, neveiksmju bijis maz. Visumā biedriba spējusi istenot gandrīz vai visas savas ieceres. Atsevišķi vēl jāpiemin MLB biblioteka un MLB Ziņotāja kartoteka, kas arī izveidojušies par nozīmīgiem MLB pasākumiem. Viss tas bijis iespējams tikai pateicoties atsaucīgai biedru un darbinieku saimei.

Pēdējos mēnešos ar lielu neatlaidību un apdomu centāties iegādāties spiestuves vajadzībām jaunu datoru, lai atvieglotu un uzlabotu MLB Ziņotāja iespiešanu. Pielāgotu šodienas prasībām. Tas izrādījās samērā lēns process. Beidzot ar Jūsu, lasītāju, finansiālo un morālo atbalstu un Dr. Imanta Freiberga pieredzi un gādību esam par ļoti piemērotu cenu (zem nepilniem \$ 3.000.-) iegādājušies sistēmu (Packard Bell dators un Epson lāzera drukātājs), kas nu pirmo reizi pielietota šī MLB Ziņotāja numuras salikumā.

Nav šaubu, ka vēl būs daudz jāmacās un jāvingrinās, kamēr apgūsim zināšanas un varēsim izmantot tās iespējas, kādas šī modernā sistēma mums dod. Tādēļ šobrīd vēl jāsamierinas ar minimālu tās izmantošanu. Un tā tas varētu būt kādu laiku, teiksim - pāris nākamās numurus. Starpība starp līdzšinējo rakstammašīnas tehniku un datoru, mūsaprāt, ir liela un apsveicama.

Ceram, ka Jums, MLB Ziņotāja lasītāji, jaunā salikuma seja patiks un sagādās vieglāku lasīšanu. Gaidām Jūsu piebildes, vēlmes un ieteikumus, tāpat kā līdz šim.

Sirsniģākais paldies ikvienam, kas palīdzējis un vēl palīdzēs šīs lielās ieceres istenošanā. Spiestuves uzturēšanas darbs jau nekad nebeidzas, jo nemitīga lietošana visas mašīnas agrāk vai vēlāk nolieto. Piemēram, ar iespiedmašīnu esam jau iespieduši 2 miljoni lapas. Nenovēršami, ka tai būs vajadzīgi remontī utt. Taisnība tiem, kas saka, ka redakcijai vienmēr vajagot naudu!

Pārejas periods prasījis vairāk pūļu, tāpēc šoreiz izpaliek gadskārtējie MLB Ziņotāja un tā kartotekas pārskati. Nav vienkārši bijis laika tos apstrādāt galīgā formā. Esam ļoti aizkavējušies ar plašā atbalstītāju saraksta publicēšanu. Par to jāatvainojas. Ceram visu to izlabot nākamajos numuros.

Tā kā rakstu pārrakstīšana tagad ir daudz vieglāka, laipni lūdzam līdzstrādniekus pasteigties ar to iesniegšanu!

Noslēdzot šo ziņojumu sakām paldies itin visiem KOPEJĀ SVĒTKU SVEICIENA dalībniekiem! Arī par to pārskats būs nākamajā numurā. Lūdzam tos, kas vēl nebūtu iesūtījuši savu atvēlējumu, darīt to ar atbildes pastu.

REDAKCIJA

```
#####
# MONTREALAS LATVIEŠU BIEDRĪBA #
# riko #
# SAVAS PASTĀVĒŠANAS 45. GADA SVĒTKUS #
# #
# sestdien, 30. janvārī, plkst. 16:30, Latviešu centrā #
# 3995 Provost ielā, Lašīnā #
# #
# Piedalās rakstniece AINA ZEMDEGA #
# #
# SILTAS VAKARIŅAS - $ 8.- #
# #
# IEEJA: pret labprātīgiem ziedojumiem #
# #
# Apmeklēt aicina #
# #
# MLB VALDE #
#####
MLB Ziņotājs, 1993. gada janvāris
```

Decembrī notika tikai viens pensionāru apvienības saiets - Ziemsvētku eglīte 17. datumā, Centrā. Tā bija pulcinājusi kuplu apmeklētāju saimi - ap 85, kas jutās kā liela ģimene.

Svētbrīdi vadīja māc. G. Hūns, bet pārējās aprises - priekšnieks V. Paegle.

Biedrzīne V. Varoslavāne izdalīja apsveikuma kartiņas 12 jubilāriem, kam dzimšanas dienas šajā mēnesī. Dizākā no tām (85) bija Emilija Varoslavānei.

Programmas daļā dzejoļus skandēja Jūlijs Metums, Elizabete Kirstukas un Milda Ozola. Sveicienus no Latvijas nodeva ciemiņš Dr. Leopolds Ozoliņš, kas vēlāk Kamina zālē rādīja slidītes par palīdzības darbu un atbildēja uz jautājumiem. Ieteica medikamentu sūtījumiem pievienot latviskus paskaidrojumus, kā tos un kur lietot.

Ziemsvētku veciša pienākumus pildīja Jāzeps Greizis. Viņš savā dāvanu maisā bija atnesis īpašas veltes priekšniekam V. Paeglem un apvienības čaklajām darbiniecēm un darbiniekiem - B. Metumai, V. Varoslavānei, A. Paeglei, B. Waldheimai, H. Šmitei, L. Rudzātei, A. Laizānam, G. Strautiņam.

Bija vēl savstarpēja apdāvināšanās, kuŗā interesenti piedalījās ar pašatnestu dāvanu. To vadīja H. Šmite.

Saieta laikā notika aptauja, kuŗa apvienības dalībniekiem bija jāatbild dažādi jautājumi. Svarīgākais no tiem bija - vai ziemas mēnešus vēlaties 1 vai 2 sanāksmes. Acimredzams vairākums bija izteicies par vienu saietu. Tā nu tas tad arī būs - februārī un martā sanāksmes notiks tikai pirmās mēneša pilnās nedēļas ceturtdienā. Nākamā sanāksme - 11. februārī, plkst. 13:00, Centrā.

Eglītē bija arī bagātīga svētku maltīte.

Š.

VIENA EV.-LUT. LATVIEŠU DRAUDZE MONTREALĀ

Pēc vairāk kā gada pūlēm, 1992. gada 20. oktobri Kvebekas provinces valdība apstiprināja Montrealas latviešu ev.-lut. draudžu apvienošanas, izdodot "LETTRES PATENTES DE FUSION". Tā nu mēs, beigu beigās, esam viena kopīga latviešu evaņģeliska luteriska draudze Montrealā.

Lai Dievs mums dod gudrību un spēku mūsu kopējo draudzi svētīgi un labi uzturēt, lai arī mūsu draudzes nākamās paaudzes varētu dzirdēt Dieva vārdus un kopīgi lūgt Dievu latviešu valodā.

1992. gads mūsu draudzes dzīvē bija miera un satības pilns. Draudzes darbība ritēja veiksmīgi. Mēs sekmīgi darbojamies draudze dzīvē un dažādos veidos palīdzējām mūsu māsu draudzēm Latvijā un to mācītājam. Mēs varam būt apmierināti ar padarīto darbu.

Tomēr, 1992. gadā mums neizdevās sasniegt divus mērķus, kuŗus vēlējamies paveikt draudzes dzīvē. Tādēļ, šo gadu beidzot, mums visiem būtu jāpadomā, kas mums būtu jādara, lai mēs varētu:

1. palīdzēt jaunai paaudzei iesaistīties draudzē,

2. atvieglot mūsu vecāko draudzes locekļu saulrieta gadus.

Daudz attaisnojumu dzirdēti, kāpēc mēs šos svarīgos darbus nespējam paveikt. "Jaunieši negrib nākt uz baznīcu"; "Latvieši ir lepnī un nevēlās palīdzību", u. t. t. Un tā tas arī ir. Bet mūsu draudzes pastāvēšanas iemesls zudis, ja mēs neatradīsim atrisinājumu šiem jautājumiem.

Lūdzu visus mūsu draudzes locekļus padomāt par šiem darbības mērķiem un izteikt savas domas, kā mūsu draudze varētu šos mērķus sasniegt.

Tā kā mēs tagad esam apvienota draudze, tad ar vairāk galvām kopā, mēs varētu atrast to ceļu, kas, ar **Dieva svētību un palīdzību**, mūs vestu uz šo svarīgo jautājumu risināšanu.

ANDRIS SPURA,

Draudzes priekšnieks

* Pārņemts no Montrealas latviešu ev.-lut. Trīsvienības draudzes apkārtraksta **DRAUDZES ZIŅAS** 1992. g. decembra/1993. g. janvāra numura.

EV.-LUT. TRĪSVIENĪBAS DRAUDZES EGLĪTĒ

Patikamu Ziemsvētku ieskaņas pārdzīvojumu varēja gūt ev.-lut. Trīsvienības draudzes eglītē, kas notika 20. decembrī, Latviešu centrā. Tā bija gaismas un siltuma piepildīta.

Svētbrīdi vadīja draudzes māc. Gunārs Hūns, kamēr uz skatuves Betlēmes ainu, grezni ģērbusies, rādīja bērni. Šo skaisto tradīciju izkārtot turpina Inta Hūns. Eglītes dalībnieki - bērni un pieaugušie dziedāja Ziemsvētku dziesmas draudzes ēģelnieka pavadījumā.

Montrealas Latviešu skola, kā tā sevi tagad dēvē (agrāk tai bija nosaukums *Latviešu skola Montrealā*), bija teicami sagatavojusi skaistu un plašu priekšnesumu daļu, kuŗā uzstājās visi tās audzēkņi.

Deklamēja Dāvids un Ēriks Porietis-Bedard, Liene Gaile un Heidi Rudzīte. Klavieru priekšnesumus atskaņoja Dāvids Porietis-Bedard un Karina Leimane. Vairākas dziesmas vienbalsīgi dziedāja skolas koris ar Andreju Vitolu pie klavierēm.

Roberts Kalniņš bija aranžējis "Circeniša Ziemsvētki" uzvedumu, pie klavierēm piepalīdzot Andrejam Vitolam. Tas iepriecināja katru apmeklētāju. Ikviens no aktieŗiem veiksmīgi tēloja savas lomas un deva uzvedumam gaidīto gaisotni. Varam būt gandarīti, ka mums ir tik čakla skolas saime, par ko tai jāsaka vairāk kā paldies.

Tēlotājos:

Zemes iedzīvotāji: Ansis - Andris Kaniņš, Anda - Selga Vitola, māte - Karina Leimane.

Mēnesnieki: Inga Vitola, Jānis Vitols, Kaiva Mateus, Evita Māliņa, Ansis un Māris Kalniņi, Maija Gaile, Dzintra Miglone.

Grogas - Liene Gaile; Kraks - Heidi Rudzīte; Alkāns - Ēriks Porietis-Bedard, Valerijs - Dāvids Porietis-Bedard.

Ar sevišķi lielu dāvanu maišu bija atnācis Ziemsvētku vecītis (Ģints Hūns) - ik bērnam tika bagātīga paciņa dažādu našķu.

Galdus ar atnestiem pašu apmeklētāju atnestiem groziņiem klāja draudzes dāmu komitejas locekles.

Izložēja piparkūku mājiņu, ieņemtus līdzekļus paredzot *Saules* palīdzības akcijai. Pārdeva daudz ložu, dodot paprāvus līdzekļus šim mērķim.

Eglītē bija ieradušies daudz bērnu (kopskaitā ar skolu ap 30) un pieaugušo (ap 60).

Paldies rīkotājiem!

Š.

* 8. un 9. decembrī Montrealas simfonisko orķestri diriģēja pasaulē pazīstamais diriģents **MARISS JANSONS**, kam Montrealas mūzikas saimē ir reti laba slava. Programma bija veltīta Beethovenam. Atskaņoja viņa 2. un 3. simfoniju. Sniegums izpelnījās labas kritiķu atsauksmes vietējā presē un aplaimoja nedaudzus latviešu klausītājus. Tā kā Place d'Arts koncertzāles ne vienmēr ir šādos koncertos izpārdotas, mūzikas draugiem ieteicams izmantot pēdēja mirkļa izpārdošanas cenas.

SABIEDRISKĀS DZĪVES LAIKRĀDIS

Biežāk lietoto Sv. Jāņa igauņu baznīca, kur notiek dievkalpojumi, 4345 Marcil ielā.
Ev.-lut. Trīsvienības draudzes nams - 3438 Rosedale Avenue, telefons 489-3224
telpu adreses Montrealas latviešu sabiedriskais centrs - 3955 Provost ielā, Lašīnā, telefons 634-4082

9. janvārī, plkst. 17:00, Notre Dame bazilikas sarīkojumu zālē, 426 St. Sulpice ielā, Montrealas latviešu katoļu draudzes **ZIEMSVĒTKU EGLĪTES SARĪKOJUMS** ar plašu programmu.
10. janvārī, plkst. 13:30, Sv. Jāņa igauņu baznīcā ev.-lut. Trīsvienības draudzes **kārtējais dievkalpojums**.
13. janvārī, plkst. 19:30, Latviešu centrā, Montrealas latviešu sabiedriskā centra valdes **sēde**.
17. janvārī, plkst. 10:30, Notre Dame bazilikas Jēzus Sv. Sirds kapelē, 426 St. Sulpice ielā, Montrealas latviešu katoļu draudzes **kārtējais dievkalpojums**.
17. janvārī, plkst. 13:30, Sv. Jāņa igauņu baznīcā, ev.-lut. Trīsvienības draudzes **kārtējais dievkalpojums**.
28. janvārī, plkst. 19:00, Latviešu centrā, Montrealas Baltiešu pastmarku kluba **kārtējā sanāksme**.
30. janvārī, plkst. 16:30, Latviešu centrā, Montrealas Latviešu Biedrības dibināšanas **45 gada svētki**. Piedalās rakstniece **Aina Zemdega**. Plašāks paziņojums 29. lappusē.
3. februārī, plkst. 19:30, Latviešu centrā, A/S "Bebri" **kārtējā sanāksme**.
7. februārī, plkst. 13:30, Sv. Jāņa igauņu baznīcā, ev.-lut. Trīsvienības draudzes **kārtējais dievkalpojums**.
11. februārī, plkst. 13:00, Latviešu centrā, Montrealas Latviešu Pensionāru Apvienības **kārtējā sanāksme**.
14. februārī, plkst. 13:30, Sv. Jāņa igauņu baznīcā, ev.-lut. Trīsvienības draudzes **kārtējais dievkalpojums**.
21. februārī, plkst. 10:30, Notre Dame bazilikas Jēzus Sv. Sirds kapelē, 426 St. Sulpice ielā, Montrealas latviešu katoļu draudzes **kārtējais dievkalpojums**.
21. februārī, plkst. 13:30, Sv. Jāņa igauņu baznīcā, ev.-lut. Trīsvienības draudzes **kārtējais dievkalpojums**.
28. februārī, plkst. 11:30, Sv. Jāņa igauņu baznīcā, ev.-lut. Trīsvienības draudzes **kārtējais dievkalpojums**.

Neskaidrību gadījumos laipni lūdzam interesentus sazināties ar **sarīkojumu rīkotājiem**, jo nevaram garantēt, ka **LAIKRĀDĪ** neieviešas negaidītas kļūmes, nedz arī to, ka nenotiek pēkšņas un negaidītas pārmaiņas. Iespējami arī sarīkojumi, kurus nevaram laikus izziņot. Sevišķi, ja negaidīti ierodas kāds ciemiņš no Latvijas. Tādos gadījumos lūdzam sazināties ar **telefonu sazināšanās sistēmas koordinātoriem**.

Mūsu 'Zorba' ziedu laikā Losandželosā,
kad puisis vēl bija 'zaļš' un traks!...

... un viņa dēla-dēls, kas pārspējis
savu tēvu un vectētiņu.

SPECIALIZĒJOS VISĀ MONTREALAS RIETUMU SALĀ

RE/MAX
royal (jordan) inc.
independent member broker

renda e. lasdin

agent d'immeuble
real estate agent

101 amherst
beaconsfield. que. H9W 6Y7
res.: (514) 630-7105
fax: (514) 694-8176

694-6900

PĒRCIET VAI PĀRDODIET?

Tūlītējs BEZMAKSAS Jūsu īpašuma tirgus cenas novērtējums

Lūdzu, zvaniet šodien!

RENDA LAZDIŅŠ - 630-7105

Šo MLB Ziņotāja numuru izdalām lasītājiem uz rokas 7. un 9. janvāra sarīkojumos, bet pārējos eksemplārus nododam Kanadas pastā 11. janvārī. Esam aizkavējušies, un tā mums jāmaksā paaugstinātie pasta izdevumi. Lūdzam paziņot katru adreses maiņu!

1993 I MLB Z 1.175 e

COLLINS CLARKE
MACGILLIVRAY
WHITE

FLOWERS
by
Flowerman

Funeral Directors

• 5610 Sherbrooke St. W.,
Montreal — Business Office
514-483-1670

MLB ZIŅOTĀJA administratorei A. Porietei-Bedard, 113 Highgate Ave., Pointe Claire, Qué., Canada H9R 2X5, tel. 514-697-6624

Ar šo nosūtu MLB Ziņotāja abonementa samaksu par _____ gadu/iem (\$ 27.50 un \$ 22.50; skatiet zemāk)	\$ _____
Gaisa pasta piemaksu (ASV - \$ 6.-, citos kontinentos - \$ 20.-)	\$ _____
Ziedojumu izdevumu tehnisko izdevumu segšanai	\$ _____
Ziedojumu splestuves uzlabošanai, mašīnu iegādei	\$ _____
Vēlos saņemt sekojošus MLB Ziņotāja agrākos numurus _____ à \$ 2.50 ziedojums	\$ _____
Dāvinu MLB Ziņotāju: _____ (adrese)	\$ _____
Iesakņu nosūtīt MLB Ziņotāja paraugburtnīcas	\$ _____
Ar šo nosūtu iestāšanās maksu MONTREALAS LATVIEŠU BIEDRĪBĀ - \$ 5.-	\$ _____
Ar šo nosūtu MLB biedru maksu par _____ darbības gadu/iem - à \$ 10.-	\$ _____
Ar šo nosūtu LNAK dalības maksu par _____ gadiem (MLB biedriem \$ 10.-, pensionāriem \$ 5.-)	\$ _____
Ziedojumu MLB darba un pasākumu veicināšanai	\$ _____
Čeki rakstāmi uz MONTREAL LATVIAN SOCIETY vārda.	_____
	Pavisam kopā \$ _____

(Maksātāja vārds, uzvārds, pasta kods, telefona numurs)

Paraksts: _____

MLB ZIŅOTĀJS

ISSN 0227 - 2433

IZDEVĒJA: Montrealas Latviešu Biedrība, 291 Lorraine Dr., Baie d'Urfé, Qué., Canada H9X 2R2, tālrunis 514-457-9832.

REDAKTORS: Mārtiņš Štaubers, 291 Lorraine Drive, Baie d'Urfé, Québec, Canada, H9X 2R2, tālrunis 514-457-9832.

ADMINISTRATORE: Anita Poriete-Bedard, 113 Highgate Ave., Pointe Claire, Québec, Canada H9R 2X5, tālrunis 514-697-6624.

EKSPEDĪCIJA: Velta Ozola. **DARBINIEKI:** Elmārs Bārdiņš, Jānis Birze, Imants Freibergs, Anna Kreipāne, Voldemārs Ozols, Aina Paegle, Voldemārs Paegle, Anna Skujiņa, Ilga Štaubere, Vilma Ulmane un daudzi citi.

MLB ZIŅOTĀJA ABONEMENTA MAKSA: \$ 27.50 gadā; MLB biedriem, pensionāriem un kara invalīdiem \$ 22.50 gadā; gaisa pasta piemaksa uz ASV \$ 6.-, uz citiem kontinentiem - \$ 20.- gadā. Atsevišķas burtnīcas pret \$ 2,50 ziedojumu.

LAPPUŠU SLEJU MAKSAS: Mazākais paziņojums \$ 20.00, 1/4 lpp - \$ 25.00, 1/3 lpp - \$ 30.00, 1/2 lpp - \$ 35.00, 3/4 lpp - \$ 55.00, pilna lpp - \$ 60.00. Klišeju un paziņojumu sagatavošana - \$ 20.00. Iespējama foto uzņēmumu publicēšana. Čeki rakstāmi uz MONTREAL LATVIAN SOCIETY vārda. MLB ZIŅOTĀJS, tāpat kā MLB, ir bezpeļņas pasākums.

MLB ZIŅOTĀJS iznāk ik mēneša sākumā. Materiāli tekošajam numuram iesūtāmi vai nododami redakcijā līdz ik mēneša 15. datumam. Par izdevumā publicēto rakstu saturu atbild to autori. Redakcija var rakstus īsināt. Raksti un vispārējās ziņas nepauž ne MLB valdes, ne redakcijas, nedz tās darbinieku ieskatu iztirzētos jautājumos. Rakstu autoriem jāuzdod pilna adrese, telefona numurs un jāparakstās. Anonīmus rakstus redakcija ignorē. Redakcija iesūtītos rakstus neuzglabā un nesūta atpakaļ.

MONTREAL LATVIAN SOCIETY
ASSOCIATION LETTONE DE MONTREAL

JANUARY 1993 JANVIER

MONTHLY BULLETIN MLB ZIŅOTĀJS
BULLETIN MENSUEL MLB ZIŅOTĀJS

Envoyé par la Association Lettone de Montréal; Sent by Montreal Latvian Society - 291 Lorraine Drive, Baie d'Urfé, Québec, CANADA H9X 2R2, ph. 514-457-9832.